

תרופה

מאת מאיה שיעיה

המחזה מתרחש בהיידלברג שבגרמניה בשני צירי זמן במקביל: האחד בזמן הווה, והשני בעבר – בסתיו 1974. את הדמות של אריה שטיין ושל יהודה שטיין מגלם אותו השחקן.

הדמויות:

אריה שטיין – כבן 40. יהודי גרמני דור שלישי לשואה. נשוי לאנה. רשם פטנטים רפואיים. אסרטיבי ומקרין ביטחון עצמי.

יהודה שטיין – אביו של אריה. בשנות השלושים לחייו. יהודי גרמני דור שני לשואה. מנהל המחלקה לחקר המוח באוניברסיטת היידלברג. אדם סגור, המגמגם בשעת לחץ.

אנה – בשנות ה 30 לחייה. דור שלישי למשפחה גרמנית. אשתו של אריה. סובלת מתסמונת דו קוטבית. נירולוגית בהכשרתה.

ליזלוטה (ליזה) – בת 20. דור שני למשפחה גרמנית. סטודנטית להיסטוריה באוניברסיטת היידלברג.

כריסטיאן – היסטוריון, מרצה באוניברסיטת היידלברג. דור שני למשפחה גרמנית. הדמות היחידה שמופיעה בשני צירי הזמן: בסיפור העבר הוא בשנות השלושים לחייו, ובסיפור ההווה בשנות השישים לחייו.

כמה עובדות היסטוריות:

*אוניברסיטת היידלברג היא השנייה בעתיקותה באוניברסיטאות אירופה. כמה מגדולי אנשי המדע והרוח התחנכו או לימדו בה, בניהם גיתה, וולטר בנימין, והיידגר.

*במלחמת העולם השנייה האוניברסיטה גויסה ע"י הנאצים ונערכו בה ניסויים רפואיים בחולים פסיכיאטריים.

*שנות השבעים בגרמניה (זמן התרחשות הסיפור של יהודה) הן שנים טעונות פוליטית – תנועת '68 תנועת המחאה של הסטודנטים, בשיאה. הסטודנטים מכל רחבי המדינה מורדים ונלחמים בכל המוסדות והרשויות המאוישות עדיין בנאצים לשעבר בני הדור הראשון. הם עושים פעולות טרור נגד הרשויות ומפגינים בהפגנות אלימות כל העת.

*כנופיית "באדר מיינהוף" המפורסמת בדיוק נתפסה וחבריה מוחזקים בבידוד בכלא, לא הרחק מהיידלברג. חבר הכנופייה – הולגר מיינס, שובת רעב בתאו מזה כמה שבועות.

*סיפור המחזה הוא דמיוני אך מבוסס על עובדות אמיתיות.

תמונה 1

חדר בבית מלון בברלין. חושך. אריה מתעורר כמתוך סיוט.

אריה(בפאניקה): אנה... (מחפש לידו במיטה) אנה, היה לי חלום נוראי... אנה?
(הוא מדליק את האור, מביט סביב כאילו שכח היכן נמצא)
אריה(נזכר): פאק... (לוקח בקבוק מים וגומע בשקיקה. הנייד שלו מצלצל, הוא מחפש אותו ואז עונה) אנה... את לא מאמינה איזה חלום מוזר היה לי: הייתי בתוך איזה חדר ניסויים או מעבדה ו... היא עלתה באש... (לפתע עוצר כאילו שמע משהו מחריד מעבר לקו. הוא לוקח עוד שלוק מהבקבוק וממשיך מאותה נקודה בה הפסיק) הוא היה מוכר... החלום, כאילו חלמתי אותו כבר פעם... (מגיב לאנה) שמעתי אותך... מתי זה קרה?... אני מבין... תסעי איתי?

האור יורד עליו בפייד.

תמונה 2

במעבדה של יהודה באוניברסיטת היידלברג, היום. מעבדה ישנה ומוזנחת, כאילו עזבו אותה בעיצומו של תהליך כלשהו והזמן עצר בה מלכת. אריה פותח את הדלת ונכנס, אחריו אנה שמדברת בנייד.

אנה: זאת אומרת שצריך להיות שם לפני שתיים? אני מבינה... דיברתי עם הרב זליגמן, הוא יגיע בכוחות עצמו ואפילו יביא איתו כמה תלמידים למניין... (אריה מביט סביב, נדהם לגלות את המקום)
אנה: שמעת אותי? (כריסטיאן מגיע ונעמד בפתח. אריה ניגש אליו)
אריה: כריסטיאן. תודה שהיגעת לפגוש אותי...
כריסטיאן: אני משתתף בצערך... חשבתי שעוד יש לי כמה שנים עד שאתחיל לקבור חברים...

אריה(שובר ונוגע באחד הרהיטים המאובקים): אני לא מבין איך הוא עבד כאן
ככה...
כריסטיאן: הוא לא ממש עבד בשנים האחרונות...
אריה: אז מה הוא עשה?
כריסטיאן(מתחמק): זאת אומרת, הוא לימד, זה כן, אבל...
אריה: אבל מה?
כריסטיאן: הוא פשוט היה יושב פה...
אריה: סתם יושב? אתה בטוח?
כריסטיאן: לפעמים התפלל... אני מצטער, אני לא צריך לדבר על זה עכשיו...
אריה: התפלל?? אבא שלי? עכשיו אני בטוח שאתה מתבלבל
כריסטיאן: הרבה פעמים הייתי עובר פה ורואה אותו מתפלל. לפעמים הוא לא
הבחין בי בכלל...
אריה: האוניברסיטה נתנה לו להחזיק במעבדה כדי להתפלל?
כריסטיאן: ההנהלה אישרה לו להמשיך להחזיק בה, מתוך כבוד, אני מניח...
הוא היה מאוד קנאי למעבדה שלו. לא נתן לאף אחד להיכנס הנה שלא
בנוכחותו. אפילו לא למנקים... (בצחוק מאולץ) טוב, בזה לא קשה להבחין...
אריה(ציני): העיקר לא להסתבך עם המדען היהודי המטורף, מה?
כריסטיאן: במילא רוב הפעילות של האוניברסיטה עברה כבר מזמן לאגף
החדש, זה לא הפריע לאף אחד שהוא ישב פה...
(אנה סיימה את שיחת הטלפון)
אנה: הלוויה מחר בשלוש... הרב זליגמן יפגוש אותנו שם בשתיים
אריה: תודה...
אנה: נורא קר כאן לא?
כריסטיאן: כנראה שנתקו את החימום...
אריה: כריסטיאן, אתה זוכר את אנה?
כריסטיאן: בטח... (לוחץ את ידה) נפגשנו בלוויה של אימא שלך. עכשיו אנחנו
נפגשים בלוויה של אבא שלך...
אנה(חוזרת לאריה): חברה קדישא דואגים להכל, אתה רק צריך להגיע קצת
קודם כדי לזהות אותו...

אריה: אני מאמין שאצליח לעשות את זה. אמנם לא התראינו כבר כמה שנים,
אבל אבא זה אבא לא?
אנה: הם גם ידריכו אותך לגבי הקדיש שאתה צריך לשאת זה...
אריה: אני לא בטוח שאני רוצה לשאת קדיש
אנה: אתה חייב להגיד קדיש, אין מישהו אחר
אריה: תגידי אותו את
אנה: אני לא הבת שלו, אני הכלה. חוץ מזה לנשים אסור להגיד קדיש
אריה: אז שכריסטיאן יגיד אותו
אנה: רק יהודים יכולים להגיד אותו...
אריה: אז שמישהו מהמניין יגיד אותו
אנה: זה תפקידו של הבן
אריה(במרמור): אז כנראה שאין לי ברירה...
אנה: כבר דיברתי עם מערכת העיתון המקומי, הם יפרסמו מחר הודעת אבל
עם הכתובת של השבעה והכל...
אריה: שבעה?
אנה(כמו לילד מפגר): מלשון שבעה ימים... אחרי הלוויה נהוג לשבת שבעה על
המת... להיזכר בו, להיפרד ממנו...
כריסטיאן: נדמה לי שעל אמא שלך ישבתם לא?
אריה: רק כי זה היה חשוב לאבא, אני לא רואה מה הטעם עכשיו...
אנה: זו מצווה
כריסטיאן: אני זוכר, זה היה נחמד. אוכל מצוין...
אריה: את באמת רוצה להישאר פה עכשיו שבוע?
כריסטיאן: קניידלך, קראפלך... והגזר הזה, איך זה נקרא? צורס?
אריה: לא, צורס זה משהו אחר לגמרי – צימס
כריסטיאן: צימס...
אנה(לאריה): אתה חייב לשבת שבעה
אריה: אני לא חייב כלום!
(שתיקת מבוכה. אריה פונה מהם וממשיך לבחון את החדר. לבסוף אנה פונה
לכריסטיאן בניסיון לשבור את הקרח)

אנה: ידעת שיש כאן בהיידלברג בית קברות יהודי?
כריסטיאן: כן. ידעתי

אנה: זה לא מוזר שאין בית קברות יהודי בכל עיר?
אריה: היצע וביקוש. כנראה שלא משתלם להם...
אנה: טוב אריה, זה מספיק...
אריה: מה אמרתי?

אנה: אני לא מבינה למה אתה חייב להיות כל כך ציני. קצת כבוד למת
אריה: פור גוד סייק – את קתולית!
אנה: לא לעוד הרבה זמן...
אריה(לכריסטיאן): אשתי הופכת ליהודיה. ממש ברגעים אלה... לא לסתם
ליהודיה – ליידישה ממה!
כריסטיאן: אה, באמת?
אריה(לפני שאנה עונה): אתה שואל על ה"יידישה" או על ה"ממה"? כי אצלה זה
בא ביחד
אנה: אריה...
אריה: התחלנו לחשוב על ילד, אז היא החליטה שהיא צריכה להתגייר...
אנה: אריה

אריה(בשלו): "אני לא יכולה לקחת ילד מהעם היהודי" היא אומרת... מקסים
לא? אבל למרוט את העצבים של בעל יהודי, עם זה אין לה שום בעיה
אנה:אריה זה מספיק! (מופתעת מעצמת תגובתה, כמתנצלת) אבא שלך רק
מת...
אריה(בשלו, לכריסטיאן): אנה הייתה תלמידה של אבא ידעת? לא סתם –
תלמידה מצטיינת!
אנה(נבוכה): אויש באמת...
אריה: ברגע שהחלטנו להתחתן – נגמר הסיפור. מצטיינת או לא מצטיינת,
בשביל הבן היחיד שלו היא נשארה גויה... "אמא שלך הייתה מתהפכת בקבר
אם היא הייתה יודעת..." (לאנה) את חושבת שאם היא הייתה יודעת שאת
מתגיירת עכשיו, היא הייתה מתהפכת חזרה?
אנה: אריה די!

כריסטיאן(נבור): טוב, אולי כדאי שאלך עכשיו... אם תרצה נוכל לעבור על הדברים שלו מחר, או במהלך השבעה...

אריה: לא תהיה שום שבעה.. בוא תגיד לי אם יש כאן משהו שכדאי לשמור בתוך ערמת הזבל הזאת...

כריסטיאן: הנהלת האוניברסיטה מחוייבת להודיע לך לבוא לאסוף את הדברים שלו, לא נראה לי שיש כאן משהו חשוב במיוחד. לפי השמועות האגף הישן בכלל מיועד להריסה...

אריה: מבחינתי, הם יכולים להתחיל להרוס אנה: אתה בטוח אריה? אולי כדאי שנעבור על הדברים...

אריה: אני לא ממש בעניין של התרפקות על זכרונות... (שותק ואז כאילו לא יכול שלא להמשיך) שלא כמו אבא שלי...

אנה(לכריסטיאן, בניסיון לשבור את הקרח): אם היית רוצה לשאול את פרופ' שטיין שאלה, היית צריך לתפוס אותו בארוחת הצהריים. רק אז הוא היה עוזב את החדר שלו. הייתי אורבת לו בקפיטרייה כדי לדבר איתו... אהבתי את השיחות איתו...

אריה(ציני): כריסטיאן מכיר את השיחות של אבא מספיק טוב כריסטיאן: סליחה?

אריה: היית בא אלינו הבייתה והייתם מסתגרים שעות בחדר של אבא כריסטיאן: באמת? אתה זוכר את זה? כן, היינו חברים טובים אז...

אריה: בתור ילד, ניסיתי להקשיב דרך חור המנעול אבל אבא היה מגרש אותי כל הזמן

כריסטיאן: בטח סתם קשקשנו ועישנו סיגרים, אתה יודע...

אנה: היית קרוב ליהודה?

אריה: עד כמה שהיה אפשר להיות קרוב לאבא שלי...

כריסטיאן(לאנה): היינו חברים טובים, אני רוצה להאמין...

אנה: כדאי לך לבוא לשבעה, זה יעשה לך טוב. להזכר בו קצת, להיפרד ממנו... אני אכין לך צימס

כריסטיאן: אז בטוח אבוא...

אנה: יהודה היה רוצה את זה, כן. צריך לשבת שבעה

אריה: הוא לא היה דתי!
אנה: עובדה שזה היה חשוב לו... עובדה שהוא התנגד לחתונה שלנו רק בגלל
זה. זה היה מאוד חשוב לו
כריסטיאן: אני לא מאמין שיהודה התנגד לחתונה שלכם...
אריה: הוא ועוד איך התנגד
כריסטיאן: סליחה....
אנה: אני מצטערת שהוא לא יזכה לראות אותי עכשיו...
אריה: את יכולה לחפש אותו בקפיטרייה של גן עדן...
(שוב מבוכה, כריסטיאן מנסה לשבור את הקרח)
כריסטיאן: ד"ר שטיין ניסה לדרבן את אריה למדעים, עוד כשהיה קטן... "זה
הכוח האמיתי שלנו, הידע..." הוא היה אומר
אריה: אבא שלי התייחס לידע כמו שאנשים מתייחסים לרכוש. זה היה הדבר
היחיד שהוא השקיע בו
אנה: לא הכל נמדד בכסף
אריה: אני לא דיברתי על כסף...
כריסטיאן(שוב, ממבוכה): אני בטוח שהוא היה גאה בך
אריה: בולשיט! הוא לא שומע אותך אתה יודע, אתה לא צריך לסנגר עליו. הוא
מעולם לא השלים עם הבחירה שלי להפוך לעורך פטנטים רפואיים. העובדה
שמדע היום הוא עסק לכל דבר, זה קונספט שלא נתפס בעיניו
כריסטיאן: פער הדורות אני מניח. אבא שלך עבד בחממה של האוניברסיטה,
לעשות כסף לא עניין אותו
אריה: או שפשוט היה לו יותר נוח להסתתר מתחת לסינר שלכם ולא להחליט
שום דבר בעצמו...
כריסטיאן(חותך): העיקר שאתה שלם עם מה שאתה עושה לא? הולך לך טוב?
(את הרפליקות הבאות אריה ואנה עונים יחד)
אריה: יכול להיות יותר טוב...
אנה(בנחרצות): הוא מאוד מצליח! (הם נועצים זה בזו מבטים, כריסטיאן שותק.
אריה אוסף עצמו ופונה לכריסטיאן)
אריה: סליחה, רצית ללכת לא?

כריסטיאן: כן... מאוחר. אם תרצה, מחר נוכל לעבור יחד על הדברים, למרות ששוב, אני לא חושב שיש טעם. בכל מקרה, מה שלא תרצה לקחת יעבור לארכיון מחלקת המחקר אני מניח....

אריה: תודה כריסטיאן. אני מצטער אם הייתי קצת לא נעים, בכל זאת...
כריסטיאן: אין צורך, באמת... (פונה לצאת ואז): אני מניח שאתם לנים בדירה של אבא שלך, כן?
אנה: כן, אל תדאג
כריסטיאן: לילה טוב. ושוב: אם תרצו עזרה עם המסמכים שלו...
אנה: תודה. לילה טוב
(כריסטיאן יוצא. אנה מתחילה לפשפש בקלסרים ישנים ורשימות הפזרות על השולחן)

אריה: עזבי את זה, אני אבקש מהמזכירה שלי שתשלח אנשים לפנות פה.
אנה: אתה לא רוצה לעבור על הדברים? לראות מה הוא השאיר?
אריה: לא מעניין אותי מה הוא השאיר! הוא אף פעם לא שיתף אותי במה הוא עושה, מה הוא חושב, למה שזה יעניין אותי עכשיו?
אנה: אולי יש פה משהו חשוב
אריה: ערימות של שטויות! בטח רשימות של ניצולים ועדויות - אובססיית הזיכרון שלו! עם כל הכבוד ליחסי תלמידה ומנטור שהיו לכם...
אנה: הוא המורה הכי טוב שהיה לי...
אריה: אל תנסי לחפש פה שום תגלית גדולה...
אנה: אולי הכי טוב שהיה פה בכלל. שלא לדבר על זה שלפני כן הוא ניהל את המחלקה לחקר המוח...
אריה: ואז הוא הודח בלי שאף אחד יודע למה. אני מניח שזה בגלל שבמקום לעסוק בחקר המוח, הוא ישב פה במעבדה מעופשת והתעסק באובססיית השואה שלו. ישב כאן בלי חימום והתפלל...
אנה: בכל זאת, לא יכול להיות שהמסמכים שלו ילכו ככה לאיבוד
אריה: שמעת את כריסטיאן, הם יועברו לארכיון. אתם לוקחים מאוד ברצינות את עניין התייעוד לא?
אנה(פגועה): "אנחנו"?

אריה(כמסביר עצמו): אקדמאיים
אנה: תיעוד זה דבר הכרחי אחרת איך תדע מאיין באת?
אריה: לפעמים עדיף לא לדעת...
אנה: גם אתה מגבה את הפטנטים של הלקוחות שלך בכל דרך אפשרית
אריה: זה כדי להגן עליהם מגניבה, מנישול רעיונות. לא כדי להשתמש בהם
לשטיפת מוח...
אנה: אני רוצה לעשות כאן סדר. אי אפשר לתת למורשת של מדען כל כך
מוערך להיקבר סתם בארכיון
אריה: מה את מגנה עליו פתאום? את נשברת לחתיכות כשהוא התנגד לחתונה
שלנו
אנה: אני אמרתי לך גם אז שאני מבינה אותו...
אריה: כמה זמן עוד תכריחי אותי לישון במלון? אין לנו כסף לזה, את יודעת...
(אנה שותקת) איך בבית באמת, הכל בסדר? מיטת הדיכאון שלך מספיק חמה?
הצגה יפה עשית פה לכריסטיאן. אפילו אני כמעט האמנתי לך
אנה: אני מרגישה הרבה יותר טוב בזמן האחרון. לימודי היהדות מחזקים אותי
אריה: אני שמח לשמוע...
אנה: אני צריכה קצת זמן לעצמי אחרי מה שקרה, דיברנו על זה
אריה: את דיברת, אני נאלצתי להקשיב ולעבור למלון מסריח...
אנה: טוב, אני לא רוצה לריב, זה לא הזמן, ולא המקום
אריה: שכחתי: "כבוד המת"... הקשקוש היהודי שלך
אנה(בייאוש): זה אבא שלך. הוא אהב אותך...
אריה: "אבא" שלי... מה זה אומר?
אנה: מה זאת אומרת מה זה אומר?
אריה: מה זה אומר?? את יודעת שאין לי שום זכרון ילדות שלו?
אנה: לא יכול להיות
אריה: אני זוכר אותו רק בערך מאותה תקופה שאת היכרת אותו
אנה: אתה בטח זוכר משהו
אריה: כלום

אנה: הריח שלו, טיקים שלו, איך הוא הרכיב את המשקפיים שלו... הן תמיד נראו כאילו הן עומדות ליפול לו מהאף

אריה: כלום אני אומר לך, אני יכול להגיד לך דברים על אבא שלך יותר מאשר על אבא שלי

אנה: מה אתה כבר יודע על אבא שלי?

אריה: אני זוכר למשל את החליפה המזעזעת שאבא שלך לבש לחתונה שלנו, ואין לי מושג מה אבא שלי לבש...

אנה: חליפה חומה עם עניבה ירוקה... וכיפה. אתה רואה, עובדה שלחתונה הוא חבש כיפה

אריה: רק בשביל לעשות דווקא

אנה: זה היה חשוב לו...

אריה: המנהגים היהודיים המטופשים האלה... אני לא מאמין שנגררת לזה

אנה: בוא לא ניכנס לזה טוב? אני פה בשביל אבא שלך, לא בשבילך. הוא היה רוצה לוויה יהודית ואני מתכוונת לתת לו את זה... (תוך כדי מתארגנת לעזוב, בעצבים) אתה תמשיך לדאוג לעסק שלך, זה כל מה שמעניין אותך במילא...

אריה: מישהו מאיתנו צריך להרוויח כסף לא?! את הרי לא עובדת יותר בגלל ה"מצב" שלך...

אנה: אני לא נכנסת לזה עכשיו...

אריה(בשלו): הם לא מקבלים קופוני אמונה בסופר...

אנה(חותכת): מה אתה רוצה לעשות עם הלינה?

אריה(באדישות): אני יודע? נמצא פה איזה מלון קרוב...

אנה: אני חושבת שיותר נכון לישון בבית שלו... שלכם...

אריה(רך יותר): את תשני איתי שם?

אנה: היו להורים שלך חדרי שינה נפרדים עד כמה שאני זוכרת

אריה(מאוכזב): היו כן...

אנה: לכמה ימים זה יהיה בסדר

אריה(שוב, ציני): מאוד מעריך את ההקרבה שלך, ממש ישו על הצלב. אה!

סליחה, את כבר לא בדיוק קתולית, מה את בעצם עכשיו? קתולית לשעבר?

יהודייה לעתיד? גיורת בהיתהוות?

אנה(בייאוש): לילה טוב!

(היא יוצאת בטריקת דלת. מעצמת הטריקה, נופלת ערימת מסמכים שהייתה מונחת על השולחן. אריה ניגש לאסוף אותם. הוא מנסה לערום אותם מחדש ואז עוצר כאילו גילה משהו. בין המסמכים יש "סידור תפילות") אריה(משתומם): הוא באמת התפלל... (הוא מרחיק ממנו בזלזול את הסידור, ואז נתקל בחלוק מעבדה מהוה שזרוק על הכסא. הוא בוחן אותו ואז בהחלטה, לובש אותו וממשיך לעיין במסמכים. הוא מתעכב על תיקיית מסמכים ישנה, שנראית שרופה. הוא פותח אותה, כל הדפים בה שרופים) מה זה? הכל שרוף...

(הוא ממשיך להתעמק בהם בעיון, האור מתחלף)

תמונה 3

אותה המעבדה, בשנות השבעים – כאילו המשך הסצנה הקודמת. אריה שקוע במסמכים. לפתע נכנסת ליזה, היא לבושה בבגדים היפיים משהו, מחזיקה בידה שלטי מחאה. ניכר שהיא מרגישה בבית. אריה מביט בה כלא מבין מה העניין, היא מניחה את השלטים על אחד השולחנות ויוצאת. אריה מביט אחריה, מבולבל. כעבור רגע, ליזה חוזרת עם ערימה נוספת של שלטים מגולגלים. אריה ממשיך להביט בה כעל הזייה. בדרכה שוב החוצה, היא מבחינה באריה המבולבל.

ליזה: אתה מחפש את המשקפיים שלך? הם שם על המדף... (היא יוצאת שוב. אריה ניגש אל המדף, לוקח את זוג המשקפיים המונחות שם. מתבונן בהם, מאבק אותם ואז מרכיב אותם. ניכר שהוא מצומרר משהו, הוא מתקן את אחיזתן לתנוחה ספציפית, כאילו מופתע מפעולתו שלו. הוא מבחין בפינה, באיזה מתקן מכוסה בבד. הוא עומד להסיר את הבד אבל בדיוק ליזה חוזרת ונועלת אחריה את הדלת)

ליזה: אני צריכה להשאיר כאן את השלטים האלה עד ההפגנה מחר, לא אכפת לך נכון? הם פשוטו על המחסן שלנו, החרימו הכל. פאישסטים מזויינים. בקושי

הצלחנו להציל את אלה... (אריה מביט בה כמנסה להתעשת) טוב, החומרים מוכנים?

אריה'יהודה: סליחה?

ליזה: אין לי הרבה זמן. אסור שיראו אותי כאן...

אריה'יהודה: מי את?

ליזה(כמובן מאליו): ליזה. הייתי פה בבוקר, השארתי לך רשימה?

אריה'יהודה(מנסה עדיין להיזכר): ליזה...

ליזה: בעצם קוראים לי ליזלוטה, אבל אני שונאת את השם הזה

אריה'יהודה: למה?

ליזה(חוזרת לעניין): אני מהתנועה? של כריסטיאן? הוא שלח אותי...

אריה'יהודה(מופתע): כריסטיאן?

ליזה: הכנת אותם או לא? (היא מחפשת סביב, אריה עושה כמוהו. הוא מרים

את הבד שהבחין בו קודם וחושף כלוב של עכברים ומבוך מים המשמש

לניסויים) לא!

אריה'יהודה(נבהל): מה!?

ליזה: אמרת שאסור לגעת בעכברים!

יהודה: מממ... כן כן...

(ליזה ניגשת אליו ומסדרת את תנוחת המשקפיים על אזניו, יהודה נבוך

מהקרבה) הן כמעט נפלו... (הם עומדים עוד רגע קרובים ואז יהודה חותך)

אריה'יהודה: מממ... הנה הארגז שלך, אני חושב... (הוא מרים ארגז קרטון

שמונח על הרצפה ופונה אליה חזרה כשהיא בדיוק מדליקה סיגריה) מה את

עושה!?

ליזה(באדישות): מדליקה סיגריה

אריה'יהודה: אסור לעשן במעבדה... מממ... זה מסוכן

ליזה: מה אתה נלחץ? אני לא אשרוף לך את העכברים...

אריה'יהודה: אוי! העכברים... (אריה'יהודה חוזר למבוך המים ולגרפים, מנסה

להבין מה לעשות איתם. ליזה מוצאת צנצנת עם מבחנה ונוזל בתוכה) מה זה

החומר הזה?

אריה'יהודה(מתחמק): לא נראה לי שכדאי לך לגעת בזה...

ליזה: למה לא?

אריה־יהודה: מממ... (בכעס) מספיק שאלות!

ליזה: טוב... (היא לוקחת את הארגז ופונה לצאת)

אריה־יהודה: לא בטוח שזה חכם לטלטל אותו ככה, אולי כדאי שתזהרי... את הארגז...

ליזה: ברור פרופסור... (צוחקת) אני אבוא מחר לקחת את השלטים... שיהיה בהצלחה

יהודה: אף אחד לא צריך לדעת מאיפה קיבלת את זה, כן?

ליזה: אל תדאג פרופסור, אתה כבר יודע עליי דברים הרבה יותר מסוכנים יהודה: אני לא יודע עלייך כלום...

ליזה: גם אני עלייך... (יהודה מחייך חיוך נבוך. ליזה מתקרבת לעכברים) לא אמרת לי בסוף איך קוראים להם

יהודה: הם עכברים אין להם שמות

ליזה: חבל... (פותחת את הדלת כדי לצאת)

יהודה: זה שם של נסיכה

ליזה(עוצרת): סליחה?

יהודה(מבלי להביט בה): ליזלוטה. זה שם של נסיכה, את לא צריכה לוותר עליו סתם ככה...

ליזה(מחייכת בסיפוק): אני יכולה לתת שמות לעכברים?

(יהודה מהנהן, ליזה מחייכת ויוצאת. יהודה ניגש ונועל אחריה את הדלת. הוא מכסה חזרה את מתקן העכברים, מוריד את החלוק ומניח את המשקפיים חזרה על המדף. האור מתחלף)

תמונה 4

במעבדה היום. אריה מסתכל סביב וחוזר לעיין בתקייה השרופה. מישהו מנסה לפתוח את הדלת מבחוץ.

אנה(מבחוץ): אריה? תפתח לי את הדלת!

(אריה מתעשת, וניגש לפתוח את המנעול. אנה נכנסת)

אנה: בשביל מה נעלת את הדלת? אמרתי לך שאני רק קונה נר נשמה וחוזרת אריה(מבולבל): לא נעלתי אותה

אנה: היא הייתה נעולה...

אריה(שקוע בתיקייה): אין לי מושג

אנה: למה כל כך קר פה?! אני עדיין לא מבינה, מה היה עולה לך לתת לרב לקרוע לך את החולצה?

אריה: זו חולצה שעולה 100 יורו!

אנה: קורעים לבני המשפחה את הבגד בלוייה, זו המסורת...

אריה(מגיש לה את התיקייה): זה לא נראה לך מוזר? תקייה מלאה במסמכים שרופים? את מצליחה להבין משהו מהגרפים האלה?

אנה(מעיינת בהם): כן, יש פה איזו נוסחה כימית... איזה חומר שמשפיע כנראה על ההיפוקמפוס...

אריה: ההיפוקמפוס זה האיזור במוח שאחראי על הזיכרון, לא?

אנה: בדיוק. אותו איזור שלא כל כך התפתח אצלך...

אריה: מצחיק מאוד... ומה זה כל הגרפים?

אנה: אלה תוצאות של ניסוי החומר הזה על עכברים

אריה: איזה חומר?

אנה: כבר שכחת? (מקניטה) אמרתי לך, ההיפוקמפוס שלך...

אריה: נו!

אנה: החומר שמשפיע על ההיפוקמפוס... (מעיינת בגרפים) זה כתב היד של אבא שלך, אתה יודע על זה משהו?

אריה: את שואלת אותי? את היית תלמידה שלו...

אנה(מניחה את הדפים): הייתי. מזמן...

אריה: את יכולה רק לפענח לי את הגרפים האלה?

אנה(פונה לצאת): לא. אני מצטערת...

אריה(אוחז בזרועה ועוצר אותה): את היחידה שיכולה להסביר לי אותם, את מכירה את העבודה שלו...

אנה(מתחמקת): אלה מסמכים ישנים, מלפני שלמדתי אצלו...

אריה(מראה לה את הדפים): בבקשה... רק תציצי בהם...

אנה: הורדתי את חלוק הלבורנטים לפני יותר משנה. אני לא מתעסקת בזה יותר

אריה: אני עדיין חושב שעשית טעות...

אנה: הייתי חייבת להפסיק. דיברנו על זה...

אריה: גם הבוס שלך, מנהל בית החולים שלך, גם הוא חושב שעשית טעות. הוא אמר לי את זה בעצמו...

אנה: המתח והעמידה בזמנים... זה לא עשה לי טוב

אריה: להתפלל 3 פעמים ביום, זה מה שעושה לך טוב?

אנה: כן. זה מנחם אותי, עושה לי קצת סדר בבלגן...

אריה: אני צריך את העזרה שלך...זה היה רעיון שלך לחפור במסמכים... (אנה מביטה בו, מרוככת יותר. הוא מניח מולה את המסמכים) את מי עוד אני יכול לשאול? בבקשה... (אנה מנסה להלחם בעצמה אך ניכר שמהו במסמכים מושך אותה)

אנה: מוזר, נראה כאילו ערכו פה מחקר שלם עם החומר הזה. ניסו אותו על עכברים בעשרות מינונים שונים... לפי הגרפים האלה, החומר עבד ביותר משבעים אחוז מהפעמים

אריה(חסר סבלנות): מה זה עשה!?

אנה: שיפר את תפקוד התאים בהיפוקמפוס... במחלות דמנציה, בעיקר באלצהיימר מה שקורה זה שהתאים בהיפוקמפוס מתנוונים. ככל הידוע היום, אין שום חומר שיכול לעצור את התנוונות התאים. בטח שלא לשפר את התפקוד שלהם...

אריה: והחומר הזה כן?

אנה: כנראה, יש פה אפילו טופס בקשה לרישום פטנט...

אריה: את בטוחה?

אנה: הנה... (קוראת מהטופס) "בנוגע למימצאיו של פרופסור שטיין, ראש המחלקה לחקר המוח באוניברסיטת היידלברג..." אתה ידעת בכלל שאבא שלך ערך מחקר?

אריה: לא ידעתי כלום...

אנה(ממשיכה לקרוא): "הוכח קשר ישיר בין נטילת שלושה מק'ג של ex83d לשיפור תיפקודיהם של העכברים במבוך המים... על החתום..." (מחפשת) אי אפשר לראות כלום, הכל מכוסה בפיתח... (פונה לחדר האחורי) אריה: לאן את הולכת? אנה: לבדוק אם הוא באמת רשם על זה פטנט... (אנה מוצאת נייר על הרצפה, מתחילה להקריא אותו): "חברינו לדרך מת אתמול. המהפכן הולגר מיינס, נפל קורבן לרצח ע"י מערכת המשפט. ביחד עם עוד 42 אסירים ששבתו רעב במלחמה על התנאי הבידוד בהם הם מוחזקים, הולגר מיינס גווע ברעב לאחר 58 ימים של שביתה עקב אי הזנה מלאכותית מספקת על ידי שלטונות החוק..." (אנה יוצאת לאחור תוך כדי קריאת המכתב. התאורה מתחלפת. אריה ניגש אל העכברים ומתחיל ניסוי, ליזה נכנסת עם מכונת כתיבה בידה.)

תמונה 5

המעבדה בשנות השבעים.

ליזה: פאשיסטיים מזויינים! (היא מתיישבת ומדפיסה במכונת הכתיבה, יהודה שקוע בעבודתו) לא אכפת לך שאני באה לכתוב פה נכון? (יהודה בשלו) כריסטיאן ביקש שנכתוב משהו לעיתון שלנו על מה שקרה להולגר מיינס. פשוט, זה המקום הכי בטוח לי כרגע...

יהודה(מבלי להביט בה): מממ... חלוק... במעבדה צריך ללבוש חלוק...

ליזה: חייבים?

יהודה: מממ...

ליזה: שנייה... (היא מדליקה סיגריה)

יהודה(נחרד): עוד פעם סיגריה...? הכל פה יתפוצץ...

ליזה: אני יעמוד פה בצד, אל תדאג... (מוצאת צנצנת ובתוכה נוזל) מה זה?

יהודה(חסר סבלנות): עזבי את זה... (היא פותחת את הפקק ומריחה)

ליזה: זה מסריח...

יהודה: אל... (לפתע הוא מבחין באיזו התרחשות בכלוב ומתהפנט אליו) אל תגעי בכלום... (ליזה הולכת אחריו להציץ)

ליזה: על מה אתה מסתכל שם?

יהודה(בקול רם ומפתיע): שקט! (היא משתתקת בציות) את מפריעה לעכברים...

ליזה: מפריעה להם לעשות מה?

יהודה: לזכור!

ליזה(צוחקת): מה כבר יש להם לזכור? את הדרך הביתה?

יהודה: בדיוק!

ליזה(מצביעה על נקודה באקווריום, כמסמנת לעכברים): הנה הוא!

יהודה(מתפרץ): מה את עושה?! עכשיו צריך להתחיל מחדש!

ליזה: מה כבר עשיתי?

יהודה(תוך שמנסה לתקן): שבועות של עבודה ירדו עכשיו לטמיון...

ליזה: בגלל שדיברתי? הם לא מבינים גרמנית...

יהודה: הם לא צריכים להבין, הם צריכים לזכור... (ממשיך להסביר) הזרקתי להם חומר שאמור לשפר להם את הזיכרון. אני משנה להם כל פעם את המיקום של ה"במה", הבית הזה מפלסטיק, והם צריכים לשחות אליו

ליזה: מה זה אומר אם הם מצליחים לשחות אליו?

יהודה: אני בודק אם בעזרת החומר הם מצליחים לשחזר את המסלול שלהם יותר בקלות... הם לא יכולים להתרכז ברעש הזה... אני לא יכול להתרכז ברעש הזה... את לא יכולה להישאר כאן (ליזה לוקחת את הארגז ופונה לצאת, בדיוק יהודה מזנק משמחה):

יהודה: הללויה!

ליזה: מה קרה?

(יהודה ממהר לרשום ביומן הגרפים שלו, תוך כדי שמדבר)

יהודה: הוא הגיע! הוא הגיע לבית בנסיון השני...

ליזה: וזה טוב?

יהודה: זה מצוין! לפני הזריקה לקח להם שבע פעמים... זה אומר ש... (ממשיך לרשום ולמלמל לעצמו נוסחאות. ליזה מניחה את חפציה ומתקרבת אליו)

ליזה(בפליאה): וזה בזכות החומר הזה שלך?

יהודה: מממ... בוודאי...

ליזה: מאיפה בא לך הרעיון הזה?

יהודה: מצאו שיש איזור מסויים במוח שאחראי על קידוד אינפורמציה, כלומר

יצירת זכרונות. כל האינפורמציה שאנחנו קולטים נשמרת שם

ליזה: ומה עם זכרונות שהולכים לאיבוד?

יהודה: שום דבר לא באמת הולך לאיבוד, אנחנו פשוט לא יכולים תמיד לשלוף

כל זיכרון בכל רגע נתון. דמייני לעצמך: המוח שלנו מורכב ממליארדי תאי עצב

שמתקשרים בניהם על הזמן באמצעות אותות חשמליים שמעוררים פעילות

כימית. תא עצב אחד מגרה תא עצב אחר שמגיב על הגירוי הראשוני בכך שהוא

מגרה תא עצב שלישי וכולי וכולי. הגירוי הבסיסי לכל הפעילות הזאת יכול לבוא

מבחוץ, בכך שאנחנו לומדים משהו חדש או רואים משהו יפה... כשאנחנו חווים

משהו מרגש...

ליזה: או טראומטי...

יהודה: גם זה, כן

ליזה: ואיך זה קשור לחומר שלך?

יהודה: אני הצלחתי לפתח חומר זהה לחומר שמופרש במוח בשעת קידוד

הזכרון. אותו אני מזריק לעכברים

ליזה: התלמידים שלך בטח מעריצים אותך...

יהודה: אין לי תלמידים... מממ... אני לא מלמד

ליזה: למה לא?

(יהודה שותק, ליזה חותכת) זה החומר?

יהודה: כן

ליזה: אתה ניסית אותו?

יהודה: מה פתאום

ליזה: למה לא?

יהודה: מממ... יש סדר לדברים. צריך שיהיה סדר... קודם בודקים על עכברים,

על בני אדם זה רק אחר כך

ליזה: תרופה שמשפרת זיכרון – אני חייבת לקחת אותה!

יהודה(נלחץ): זו לא תרופה עדיין... זה רק... את... את לא יכולה לדעת מזה...
אסור לך לדעת!

ליזה: על מה? על זה שמנהל המחלקה לחקר המוח משחק עם עכברים בזמנו
החופשי?

יהודה: זה מסוכן. אפילו אני עוד לא יודע מה לעשות עם המימצא שלי
ליזה: אתה חייב לפרסם אותו. אנשים ישלמו הון על תרופה שמספרת את
הזיכרון! אתה יכול לזכות בפרס נובל
יהודה: אני עוד רחוק משם...

ליזה: מה צריך לעשות עכשיו כדי להוציא תרופה כזו לשוק?
יהודה(נדרך): אני לא מעוניין להוציא אותה לשוק
ליזה: אם היית מעוניין, מה היה צריך?

יהודה: למצוא חברת תרופות שתסכים לקחת על עצמה בדיקה של החומר הזה
על חולים. לייצר את התרופה באופן מסחרי, לנהל קבוצות ניסוי...
ליזה: אז בוא נמצא חברה כזאת

יהודה: לפני כן אני צריך לרשום פטנט על החומר. אחרת כל אחד יוכל לעשות
בו כרצונו

ליזה: אז למה אתה לא עושה את זה?

יהודה: מממ... (אינו מוצא תשובה, נוכחותה מלחיצה אותו) מספיק שאלות...
אם את רוצה להשאר פה... יש חוקים...
ליזה(מגחכת): איזה חוקים?

יהודה: את צריכה להיות בשקט. לא לעשן... מממ... וחלוק... במעבדה לובשים
חלוק...

(ליזה ניגשת לקולב בכניסה, מורידה ממנו חלוק. היא נעמדת מול יהודה
ופושטת את חולצתה, תוך שממשיכה לדבר)

ליזה: איך זה שאתה פה כל לילה כשאני מגיעה? זאת אומרת, אני יודעת מה
אני מסתירה, אבל מה לך יש להסתיר?
יהודה(בוהה בשדיים שלה): מממ...
ליזה: רוצה לגעת?

(יהודה חותך לכיוון העכברים, מתחיל ניסוי נוסף. ליזה לובשת את החלוק.
יהודה מציץ אליה מידי פעם)

יהודה: אז את חושבת שהיו צריכים להכנע לדרישות של הולגר מיינס?
ליזה: או להכנע או לעזוב אותו בשקט! לפחות ככה הייתה לו שליטה על המוות
שלו

יהודה: ההורים שלך יודעים שזה מה שאת עושה במקום ללמוד?
ליזה: לא אכפת לי מההורים שלי, הם נאצים
יהודה(נבוך): מממ...

ליזה: הם לא מדברים על העבר אבל אני בטוחה שזה מה שהם היו. כולם היו.
כמו שכריסטיאן אומר: חייבים להלחם בכלם!
יהודה: אז זה מה שאתם עושים? נלחמים בנאצים?
ליזה(קצת פגועה): מה אתה יודע בכלל על המלחמה שלנו? מסוגר לך פה כל
היום עם המבחנות, מי אתה שתבקר אותנו?
יהודה: מדע הוא הנכס החשוב ביותר של האנושות...

ליזה: אז למה אתה לא עושה איתו שום דבר? (מתקרבת אליו ודורשת את
תגובתו) למה אתה לא רושם פטנט כמו שאמרת? (הם קרובים, יהודה בוחה
בה)

ליזה: אתה רוצה שוב לראות את השדיים שלי?
יהודה: אין לי כסף לזה
ליזה: הי! אני לא זונה...

יהודה: לרשום פטנט, מממ... על התרופה... זה עולה הון. צריך להיות לגמרי
בטוח שהחומר באמת שווה את זה...
ליזה: לפי מה שסיפרת אין ספק שהוא שווה את זה
יהודה: מממ... צריך להמשיך לבדוק...
ליזה: אני אמשיך להציק לך עם זה בביקור הבא שלי...
יהודה: בתנאי שתציי...

ליזה(ממשיכה אותו): תצייתי לחוקים... (היא פושטת את החלוק כדי לחזור
לחולצתה. הדלת נפתחת וכריסטיאן נכנס מבלי שליזה מבחינה בו. בבדיחות

היא פונה ליהודה ומצדיעה לו, חצי עירומה) המפקד! (כריסטיאן ויהודה קופאים
במקומם. ליזה עדיי בגבה לכריסטיאן)
כריסטיאן: תלבשי משהו ליזה, שלא תתקררי
יהודה(לכריסטיאן, כמצטדק): מממ... ליזה היא... לכתוב... אז ביקשתי ש...
מממ... חלוק... (ליזה משועשעת מהסיטואציה)
ליזה: הי כרסטיאן... (היא מוכנה לצאת, נגשת ליהודה בפלרטוט מופגן)
ליזה: אני אבוא מחר עם עוד רשימה... (היא נושקת לו על הלחי ויוצאת בצחוק
גדול)
כריסטיאן: חשבתי שאתה מעדיף אותן יותר מלאות...
יהודה: מממ... מעריצה שלך, לא שלי (כריסטיאן מוציא פלאסק מהכיס ומושיט
לו)
כריסטיאן: קח, חבר... תירגע (יהודה מניד בשלילה) אתה בטוח שאתה יהודי?
יש לך משמעת עצמית של נזירה
יהודה: אתה יודע שאני לא שותה במעבדה...
כריסטיאן: יודע, יודע... תגיד, מה ליזה עשתה פה? תודה שיש לי סיבה
להסתקרן
יהודה: אל תדאג, היא חיילת צייתנית. אתה צריך לשמוע אותה מדברת, היא
תרצח את ההורים שלה אם תבקש ממנה. היא בסך הכל חיפשה מקום לכתוב
בו את המאמר שביקשת מהם...
כריסטיאן: כן. זה נורא מה שקרה למיינס...
יהודה: אתה מתחיל להפחיד אותי, רק חסר שתתחיל לשלוח חבילות לגברת
מיינהוף...
כריסטיאן(מיתמם): אני לא יודע על מה אתה מדבר
יהודה(מרצין): אתה שיקרת לי
כריסטיאן: סליחה?
יהודה: שיקרת לגבי הכימיכאלים שביקשת ממני- אתה והקבוצה שלך מתכננים
משהו. מה אתם הולכים לעשות עם החומרים האלה?
כריסטיאן: אל תשאל שאלות שאתה לא רוצה לדעת עליהן את התשובה

יהודה(בשלו): כימיכאלים שאני נתתי לך! חומרים שיש עליהם את החותמת של המעבדה שלי...

כריסטיאן: חשבתי שבתור יהודי תבין אותנו קצת יותר
יהודה: דווקא בגלל שאני יהודי אני לא מוכן להבין! אלימות זו אלימות, אתה יודע...

כריסטיאן: זה אני... אתה מכיר אותי כבר שנתיים, אנחנו חברים. אני לא הולך לעשות שום דבר שייפגע בך...

יהודה: יש לנו ביד משהו חשוב מדי, אני לא מוכן שתסכן אותו עכשיו עם הקבוצה הרדקאלית שלך

כריסטיאן: לקבוצה אין שום קשר עם הפרוייקט שלנו
יהודה: אני לא אוכל לשתף איתך פעולה אם אני לא יכול לסמוך עליך
כריסטיאן: אתה יכול לסמוך עלי שאני מסוגל להביא את הפושע הזה למשפט.
אם רק תסיים כבר את הבדיקות שאתה אמור לעשות אולי יהיו לנו הוכחות מוצקות סוף סוף... אני לא רוצה בשום אופן להגיע לבית המשפט לא מוכן – אי אפשר לסמוך על הרשויות – הן כולן נגועות! (יהודה שותק) בסדר... אני מבטיח להרגיע את הפעולות שלי

יהודה: ואני מבטיח להזדרז עם הבדיקות

כריסטיאן: זה היופי ביחסים שלנו, אני תמיד מצליח לשכנע אותך
יהודה: זה לא מנחם אותי

כריסטיאן: מספיק עם הרצינות הזאת פרופסור... (כריסטיאן מוציא מהתיק, בזהירות שש תיקיות ומגיש אותן ליהודה) אלה האחרונים... (יהודה מניח אותם במקום מיוחד בזהירות של עושה בקודש. כריסטיאן שוב מגיש ליהודה את הפלאסק, יהודה מסרב) יום אחד אני עוד אצליח, אתה תראה...
יהודה: תמשיך לחלום

כריסטיאן: אני אמשיך. ואתה תמשיך לסרב כנראה... (בדרכו החוצה) ואל תדאג – אני אבקש מליזה להפסיק להציק לך...

(הוא יוצא. האור מתחלף. אנה נכנסת מהחדר האחורי עם התיקיה בידה)

תמונה 6

במעבדה היום.

אנה: מצאתי את הספח של הבקשה לרישום פטנט, אבל הוא מעולם לא נשלח... "על החתום... ליזה להמן-וילנברוק"

אריה: ליזלוטה...

אנה: אתה מכיר אותה?

אריה: אני לא יודע...

אנה: מכיר או לא מכיר?

אריה: אולי שמעתי עליה, אני לא בטוח... (לוקח התקיייה) תראי לי את זה!
אנה: למה הם לא שלחו את הטופס? זו תגלית מדהימה שהייתה יכולה להוביל ל...

אריה(ממשיך אותה): תרופה לאלצהיימר...

אנה(בחיבה): אתה כזה ילד... אם ניסוי בחולים היה מראה תוצאות דומות אז אולי...

אריה: זו הייתה תרופה לאלצהיימר

אנה: כן... כנראה...

אריה(נטרף): איך הוא עזב אוצר כזה באמצע?

אנה: אריה, תירגע. זה לא אומר כלום... יכול להיות שהבינו בסופו של דבר שזה לא יכול לעבוד. יכול להיות שהעכברים פיתחו תופעות לוואי קשות... בטוח

הייתה איזושהי סיבה להפסיק את הניסוי

אריה: איך את יודעת?!

אנה: כי אף מדען שפוי לא היה מוותר על ממצא כל כך חשוב

אריה: בדיוק!

אנה: בדיוק מה?

אריה: אף מדען שפוי! את שוכחת שמדובר באבא שלי...

אנה: אם מה שכתוב פה נכון, זו פריצת דרך כל כך חשובה. אני לא מאמינה

שהוא היה מכשיל את עצמו ככה

אריה: כמה עוד הוכחות את צריכה כדי להבין שהוא לא היה האדם הדגול הזה
שבנית לך בראש?! אבא שלי היה איש קטן ופחדן והנה בדיוק ההוכחה לזה!
תני לי לראות את זה רגע...
אנה: מה אתה מתכוון לעשות?
אריה: אם יש פה משהו גדול כמו שאת אומרת, אני הולך לנצל אותו
אנה: לא יאמן, גם במוות של אבא שלך אתה מצליח לראות הזדמנות עסקית...
אריה: תקראי לזה איך שאת רוצה – את יודעת כמה שנים הלקוחות שלי
קורעים את התחת כדי להתקרב למשהו כזה? את באמת חושבת שאני הולך
לתת לזה לשכב בארכיון פה עד שמישהו אחר יעלה על זה ויעשה מליונים?
אנה(בזכרת לפתע): אוי! לא הדלקתי את נר הנשמה...
אריה: הנה התחלנו...
אנה: חייבים להדליק נר נשמה אחרי לוויה, זו מצווה... (היא מוציאה קופסת
גפרורים מהתיק, ומציתה גפרור כדי להדליק את הנר)
אריה: מה זה?! תכבי את זה!
אנה: סליחה. שכחתי... (מנופפת בידיה כדי להפיג את הריח) שכחתי...
אריה(מסויט משהו): הלילה עוד פעם חזר לי החלום ההוא... הפעם הוא היה
ממש מוחשי: אני נמצא באיזה חדר שעולה באש... ואני מתעורר תמיד באותה
נקודה כשאני כמעט נחנק... (אריה מניח עליה ראשו כמנסה להתנחם, היא
קפואה. הוא מתחיל ללטף אותה, היא חותכת)
אנה: אולי תצטרף אלי לתפילה?
אריה(מאוכזב): לא תודה... (הדלת נפתחת, כריסטיאן מציץ פנימה) כריסטיאן,
מה אתה עושה פה?
כריסטיאן(נבוך משהו): סתם, בודק שהכל בסדר... (שתיקה קלה) אז הכל
בסדר?
אנה: בסדר גמור, תודה
כריסטיאן: אני רואה שלא התקדמתם עם האריזה כאן, אני יכול לשלוח
סטודנטים שיורידו את הכל לארכיון אם אתם מעדיפים
אריה: תודה, אבל אני החלטתי לשבת שבעה כאן במעבדה
אנה: אתה החלטת מה?

אריה: לשבת שבעה, זה מה שרצית לא?
אנה: כאן?
אריה: למה לא? סידור תפילות כבר יש לנו, נר יש לנו...
אנה: אתה השתגעת לגמרי
כריסטיאן: אתה מתכוון להישאר כאן עכשיו שבעה ימים?
אריה: קרפלק, קניידלך, כל הסיפור...
אנה: הוא מותח אותך, הוא לא באמת מתכוון לזה
אריה: אני ועוד איך מתכוון לזה
אנה: אמרת שלא מעניינת אותך השבעה, אני חשבת שחוזרים הביתה. אי אפשר לשבת כאן, אין פה תנאים. אין כאן מטבח כשר, אין פה אפילו מזוזה!
אריה: לא נגלה לרב שלך שאין כאן מזוזה...
כריסטיאן: משהו ספציפי שאתה רוצה לבדוק? אולי אני יכול לעזור
אריה: מה אבא שלי עשה כאן?
כריסטיאן: אמרתי לך, הוא לא עשה הרבה בשנים האחרונות...
אריה: כן כן, הוא התפלל – בכל זאת מצאתי כאן את התיקייה הזאת
כריסטיאן: איזו תיקייה?
אנה: אריה...
כריסטיאן(בפליאה): איפה מצאת את זה?
אריה: כאן, באחת המגירות. למה זה כל כך מפתיע אותך?
כריסטיאן: מפתיע, כן... (בבדיחות מאולצת) אני יודע למה!?
אריה: אתה יודע משהו על הרשימות האלה?
כריסטיאן: אני היסטוריון רפואי, אני לא מבין בנוירולוגיה או בכימיה...
אריה: אין לך מושג מה הן הרשימות האלה?
כריסטיאן(מיתמם): לא...
אריה(ממשיך בתקיפות לכריסטיאן): אלה תוצאות מבחנים, עשרות מבחנים, שאבא ערך על עכברים עם חומר שהוא כנראה פיתח. חומר שמשפר זיכרון...
כריסטיאן(מופתע): חומר שמה?
אריה: חומר שמשפר זיכרון, מה עוד אבא יכול היה להמציא!?
כריסטיאן: חומר שיהודה מצא? אתה בטוח?

אריה: מי זו ליזה להמן-וילנברוק אתה יודע?
כריסטיאן: תראה לי את זה רגע... (אריה נותן לו את התיקיה) לא זכור לי דבר
כזה...

אריה: תסלח לי שאני קצת מתקשה להאמין שלא ידעת מכל זה. תסתכל על
הניירות האלה, יש פה מחקר מאוד מקיף
כריסטיאן: אני לא יודע כמה אפשר לסמוך על מסמכים מלפני שלושים שנה...
אנה: אני ניסיתי להסביר לו שלא יכול להיות שפריצת דרך כזו התחמקה
למישהו מהידיים, שחייבת להיות סיבה שהמחקר הופסק
אריה(הופך קשה): למה הדיחו את אבא שלי?
כריסטיאן: לא הדיחו אותו, זו הייתה החלטה שלו לוותר על מחקר ולעבור
להוראה...

אריה: לא יכול להיות! אבא שלי חי בשביל המחקר, הוא היה ראש המחלקה
לחקר המוח – לא קמים יום אחד ומוותרים על כזה דבר
כריסטיאן: היו כנראה סיבות, אני כבר לא זוכר...
אריה אולי כי ניסו לנשל אותו מהרעיון שלו?
כריסטיאן: קשה לי לתאר שזה מה שקרה
אריה(ממשיך לכריסטיאן): מישהו בהנהלה ידע שמה שיש כאן בתיקיה הזו
שווה הרבה מאוד כסף. הם ניסו לנשל את אבא מההמצאה שלו ולנכס אותה
לעצמם

כריסטיאן: אני לא חושב ש...
אריה: אולי גם אתה היית בסוד העניין?
כריסטיאן: אתה באמת חושב שהייתי עושה דבר כזה לאבא שלך? אני לא יודע
כלום. לא הייתי כאן הרבה זמן...

אריה(תקיף): מי שרף את המסמכים!?
כריסטיאן(נדחק לפינה): אריה, אני לא יודע אם אבא שלך ערך או לא ערך
ניסויים בעכברים או בכל חיה אחרת... אני מופתע לשמוע על כל זה בדיוק כמוך
אנה: זה בסדר כריסטיאן, אנחנו מאמינים לך. איזו סיבה יש לך לשקר לנו...
אריה: רגע, לי יש כמה שאלות אליו...
אנה: אבל הוא לא היה פה – למה שהוא ישקר לנו?!

כריסטיאן: זה נכון... (לפתע, נרגש) אני עדיין מסרב להאמין שהוא איננו...
אנה: אתה רוצה להצטרף אלי להדלקת נר לזכרו?
כריסטיאן: בוודאי, כן... (אנה מוציאה את הגפרורים ואז מביטה באריה וחוזרת
בה)
אנה(לכריסטיאן): בוא נדליק את זה מאחור... (אנה וכריסטיאן יוצאים לחדר
האחורי)
אריה(קורא לעברם): תחפשו אולי תמצאו שם עוד משהו! אולי אבא מצא גם
תרופה לסרטן ולא גילה לנו...
(אריה חוזר לעיין בגרפים. חילוף תאורה)

תמונה 7

במעבדה בשנות השבעים. ליזה נכנסת עם שני גביעי גלידה.

ליזה: ארוחת ערב! (יהודה מסמן לה עם היד, לא להפריע לו. היא מושכת
בכתיפיה ופונה להאכיל את העכברים) תאכלו משהו... הימלר, לא לחטוף יש
מספיק לכולם... אווה... פסס, פסס, איפה את? לא יפה לפלרטט ככה עם
גבלס, את אישה נשואה... נראה לי שאווה בהריון, היא גונבת לכולם את
האוכל...
יהודה: זה טוב, אני צריך עוד עכברים... (ניגש לעבודתו) עוד משהו? אני מאוד
עסוק...
ליזה: הבאתי לך הפתעה!
יהודה: אם את נשאר כאן, את צריכה...
ליזה: בסדר בסדר, חלוק... (לוקחת חלוק ולפני שלובשת אותו, היא מגישה
ליהודה מעטפה עם סרט מתנה) קח
יהודה: מה זה?
ליזה: תפתח את זה... (יהודה פותח את המעטפה ומוציא ממנה כמה מסמכים)
עכשיו לא יהיו לך יותר תירוצים...
יהודה(המום): את השתגעת? מה עשית?

ליזה: הלכתי ללשכת הפטנטים והצגתי את עצמי בתור הלבורנטית שלך
יהודה: ככה פשוט?
ליזה: ככה פשוט
יהודה: אני לא מאמין שעשית את זה
ליזה: אתה רק צריך לחתום על זה ולצרף את כל הבדיקות שלך, ואז נוכל
לשלוח ולרשום פטנט... (יהודה מביט בה, נפעם מהג'סטה) מה אתה מסתכל
עליי ככה? כף אלבש את החלוק?
יהודה: אני לא יודע מה להגיד... אף פעם לא עשו בשבילי דבר כזה
ליזה: ואל תדאג בקשר לכסף
יהודה: מממ... מה זאת אומרת?
ליזה: גנבתי מאבא שלי
יהודה(משועשע): את לא מסוגלת לעשות שום דבר על פי החוק מה?
ליזה: אני נותנת לך שבוע להכין הכל ולשלוח
יהודה: מממ... אמרתי לך, יש סדר לדברים. צריך קודם להיות בטוחים לגבי
העכברים ורק אז...
ליזה: מספיק להתחמק גרמניה צריכה את התרופה שלך!
יהודה: גרמניה?
ליזה: אני צריכה את התרופה שלך... לפעמים אני מרגישה שההורים שלי הם
לא ההורים שלי, שלא יכול להיות שהיצרן תמרוקים הפאשיסט הזה, הוא באמת
אבא שלי
יהודה: את ממש שונאת אותו...
ליזה: אתה בטוח שההורים שלך הם ההורים שלך?
יהודה: אני "זרע הנקמה", לא יכולתי להיוולד להורים אחרים...
ליזה(מחייכת): "זרע הנקמה"?
יהודה: יהודי, שההורים שלו התחתנו בדכאו
מינה: אתה צוחק עליי...
יהודה: מממ... לא...
מינה: אתה ?? יהודי? זה הומור כזה של מדענים? (יהודה שותק ומהנהן לא
עם הראש) טוב, יש דרך מאוד קלה להוכיח את זה - תוריד את המכנסיים...

(יהודה לא משועשע. היא קולטת שהוא רציני ומבוכתה מתגברת) חשבתי שאין יהודים באוניברסיטה... (ליזה בהלם. היא משפילה מבטה, לא מסוגלת להסתכל לו בעיניים) אני... זאת אומרת... אתה לא נשמע יהודי...

יהודה: יש יהודים מגמגמים, את יודעת

ליזה(עדיין במבט מושפל, נרגשת): וההורים שלך באמת התחתנו בדכאו? יהודה: כן. בלילה של חג המולד, כשהשומרים היו שיכורים. הם הצליחו לעשות טקס עם חופה שעשויה מזוגות תחתונים שהאסירים מהצריף של אבא תרמו... אני נולדתי במחנה

ליזה(על סף דמעות): זה הדבר הכי רומנטי ששמעתי בחיים שלי...

יהודה: אני לא בטוח שזה היה רומנטי במיוחד

ליזה(מעכלת): ואתה נולדת ככה... ועד היום אתה חי פה...בסוד

יהודה (צוחק): זה שיש משהו שאת לא יודעת לא הופך את זה לסוד... (היא נחנקת מדמעות, עדיין במבט מושפל. יהודה ניגש אליה, נוגע ברוך בסנטרה ומרים את ראשה) אבל אני לא מספר את זה לכל אחד...

ליזה: תודה... (חותכת בניסיון להילחם בהצפת הרגשות) האבא שלי עושה מסיבה השבוע, אני רוצה שתבוא איתי! אבא אוהב לעשות מסיבות לחברים הפאשיסטיים שלו

יהודה: תודה, אבל אני לא נוהג ללכת לאירועים כאלה

ליזה: בבקשה...

יהודה: אני לא רואה את עצמי חוגג עם צמרת תעשיית הקוסמטיקה הגרמנית של אבא שלך...

ליזה: ברור שלא, נשתכר ונצחק עליהם מהצד. חוץ מזה יהיו שם אנשים שיכולים לעזור לך במימון התרופה...

יהודה: שלא תעיזי לדבר עם אף אחד על הניסוי שלי!

ליזה: למה לא?

יהודה: אסור לך בשום אופן להזכיר את זה...

ליזה: אני לא אזכיר את הניסוי בתנאי שתבוא איתי... (ליזה מנשקת אותו בלהט ואז פונה לצאת)

יהודה: שלא תעיזי את שומעת!?

(ליזה יוצאת, מתעלמת לחלוטין מהתשובה שלו. האור מתחלף. הדלת נפתחת ואנה נכנסת, יהודה ממחר לנגב את שפתיו מהשפתון של ליזה)

תמונה 8

במעבדה היום. אנה סוגרת אחריה את הדלת.

אנה: איך היא נראית?

יהודה\אריה(נדרך): מה?

אנה: הרומן שלך. אני בעצם לא יודעת עליה כלום...

אריה: מה זה חשוב עכשיו?

אנה: אני רוצה לדעת

אריה: אני לא רוצה לדבר על זה

אנה: רק תגיד לי איך היא נראית...

אריה: בבקשה, די?! התנצלתי אלפי פעמים, מה עוד את רוצה?!

אנה: יכולת לפחות להודיע לי שנשארים, אני צריכה להתכונן לטקס הגיור...

אריה: את אמרת שחייבים לשבת שבעה!

אנה: אז אתה עושה לי דווקא ומחליט לעשות את זה כאן במעבדה?!

אריה: איך זה קשור אליך?!

אנה: אתה מחפש דרך כדי לא להתמודד, כמו שאתה תמיד עושה

אריה: דווקא בפעמים הקודמות שאבא שלי מת והשאיר אחריו פריצת דרך

מדעית, הגבתי אחרת לגמרי...

אנה: יושב פה ומפנטז שאתה יכול לעשות מליונים מניירות שרופים של אבא

שלך... אתה מפתח תיאוריות קונספירציה מופרכות כדי לא להתמודד עם מה

שצריך!

אריה: זאת הדרך היחידה שלי להבין מה קרה למשפחה שלי! מאז שאבא עזב

את הודח ממחלקת המחקר, הוא ואמא פשוט הלכו ודעכו אחד ליד השני כמו

שני פגרים שמחכים למות... אמא שלי תמיד הייתה ככה, חוץ מלדבר על

השואה, היא לא דברה על כלום. אבל על אבא כל הזמן שמעתי סיפורים: איזה

מדען מחונן הוא, איזו תהילה מחכה לו... לא הבנתי על מה כולם מדברים? אני רק ראיתי לוזר בלי כסף, בלי הכרה מדעית, בלי כלום... שנים בכלל פינטזתי שאני מאומץ. לא יכולתי לסבול את העובדה שהאיש חסר עמוד השדרה הזה הוא אבא שלי... כל גבר סמכותי שנתקלתי בו קיוויתי שהוא האבא האמיתי שלי... מנהל הבנק, בעל הבית שלנו... אפילו הדיקן של האוניברסיטה. המצאתי סיפור שהיה לו רומן עם אמא שלי. ובגלל שאמא שלי לא העיזה לספר להורים הניצולים שלה שהיא הרתה לגרמני, אז היא התחתנה עם אבא...
אנה: אבא שלך היה איש מדהים... הוא אחת הסיבות לגיור שלי אריה: חשבתי שהילד שלנו הוא הסיבה לגיור שלך...
אנה: זה הרס אותי שיהודה התכחש לי... אני רוצה שאני והילד שלנו נהייה חלק מכם

אריה: אין לך מושג מה זה להיות חלק מאיתנו!

אנה: פעם ראשונה שאני מרגישה שיש משמעות לחיים שלי, אתה לא יכול להבין את זה?

אריה: אני מנסה... באמת שאני מנסה אבל זה כל כך רחוק ממני. להיות יהודי זה לא להדליק נרות ולהגיד כמה תפילות - בשבילי להיות יהודי זה לשמוע מגיל אפס שאסור להתבלט יותר מדי, אסור להצליח יותר מדי, אסור לחיות יותר מדי... לפחד מכל דבר קטן... בכיתה ז', כשהתעקשתי ללכת לבית ספר ציבורי אימא חימצנה לי את השיער. לא היה לה מושג איך לעשות את זה, יצאתי עם שיער פלטינה כמו של לבקן...

אנה(משועשעת): באמת?

אריה: את מתארת לעצמך אותי, עם שיער פלטינה... עזבי את זה שהקרקפת שרפה לי שבוע אחר כך...

אנה(צוחקת): כמה זמן הסתובבת ככה?

אריה: עד שהתחילו לגדול לי זיפים... בהם כבר לא נתתי לה לגעת... (צחוקה של אנה הולך וגובר) מה את צוחקת? זה היה נורא....

אנה: אני מנסה לדמיין אותך עם שיער צהוב וזיפים שחורים... (אנה ממשיכה לצחוק, לא מצליחה להירגע) סליחה... אני מצטערת, זה פשוט... (אריה נמו מצחוקה, הוא מתקרב אליה ומתחיל לדגדג אותה. היא צוחקת בקול)

אריה: די... (ממשיך לדגדג אותה כשהיא מנסה להתחמק אך לא יכולה מרוב צחוק) זה לא מכובד, אנחנו בשבעה... (היא מצליחה להתחמק ממנו וצחוקה נרגע) אני כל כך מתגעגע לצחוק שלך... מהפעם הראשונה ששמעתי אותי, כשטיילנו ביער...

אנה: אכלנו איזה מאתיים קרמבואים

אריה: לא היה אכפת לי מי את ומה את. שאבא יצעק "שיקסה" עד מחר, אני ידעתי שאני רוצה להישאר ביער ולשמוע את הצחוק הזה כל החיים...

אנה: אתה היקאת אחר כך כל הלילה את הקרמבואיים האלה...

אריה: גם זה לא היה אכפת לי... כלום לא הדאיג אותי, כלום לא הפחיד אותי, הייתי פשוט...

אנה(ממשיכה אותו): כמו ילד...

אריה: לגמרי... זאת תחושה שלא הייתה לי אף פעם

אנה: גם לי לא... (שתיקה. ואז:) היא יהודייה?

אריה: מי?

אנה: הרומן שלך

אריה: אולי די...

אנה: תענה לי

אריה: את חושבת שזה מה שמשנה לי?!

אנה: אז מה כן?

אריה: היא לא שכחה לצחוק... (אנה קופאת) אני מצטער, את שאלת... את נעלמת לי... נפלת לחור השחור שלך ומה שלא עשיתי לא עזר, את... התפידת... כמו ההורים שלי...

אנה: אתה ידעת על המצב שלי לפני שהתחתנו. ידעת שיש לי תקופות טובות ותקופות...

אריה(ממשיך אותה): תקופות שחורות, בסדר...

אנה(מתקנת): תקופות קשות...

אריה: ידעתי, אז מה? את נפלת מיד כשחזרנו מירח הדבש... טיימינג קצת מוזר לא?

אנה: זה לא עניין של טיימינג, לפעמים הכל פשוט יותר מדי בשבילי...

אריה: את יכולה להגיד את זה עד מחר אבל כשאשה שרגילה לצחוק כל הזמן נופלת לדכאון רגע אחרי שאתה מתחתן איתה, קצת קשה שלא לחשוב שזה באשמתך... מה שלא עשיתי, כלום לא עזר... לקום כל בוקר ולראות איך את נובלת בלי שאני יכול לעשות משהו, זה שיגע אותי...

אנה: לא ביקשתי ממך לעשות שום דבר, אתה לא צריך "לעשות" שום דבר... אריה: אבל אני רציתי!

אנה: אתה תמיד צריך להרגיש שאתה עושה משהו... הדבר שהכי דוחה אותך זה חולשה... אתה חושב שלא ראיתי באיזו סלידה אתה מסתכל עליי? אריה(נואש): אני ניסיתי לעזור לך

אנה: אני לא יכולה להמשיך ולהתנצל על המצב שלי, אם אתה מעדיף לשחק עם מישהי אחרת, בבקשה

אריה(בכאב): אין לך אפילו כוח להילחם עליי...

אנה: אני לא נלחמת?! ברגע שהתחלנו לדבר על ילד הלכת והתאהבת במישהי אחרת...

אריה: אני לא התאהבתי בה...

אנה(על סף בכי): סליחה, רק בצחוק שלה... (אריה מנסה להתקרב אליה, היא נסוגה) לא התכוונתי להקשות עלייך עכשיו, אני מצטערת

אריה: אין לך על מה להצטער, אני שמח שאת כאן... אנה: באמת?

אריה: ברור. אני צריך אותך... ולא רק כדי שתסבירי לי את הגרפים

אנה: שמעתי אותך צועק בלילה, לא ידעתי אם לבוא אלייך או לא...

אריה: תמיד תבואי... (היא מלטפת אותו בחום) החלום הזה לא עוזב אותי... אני מרגיש שאני לא ארגע עד שאני לא אבין מה קרה כאן... למה הוא הסתיר את המחקר שלו? למה הדיחו אותו? מי ניסה לשרוף כאן את הכל? (אנה מביטה בו רגע ואז):

אנה: אני אתקשר לרב ואבטל את השיעורים להשבוע...

אריה: תודה... תגידי לו שאני אפצה אותו. אני אניח תפילין או משהו, אני אעשה שוב ברית מילה אם צריך...

אנה(צוחקת): אני אדבר עם הרב...

ארי: את לא נשארתי לישון איתי?

אנה: עוד לא...

(אנה יוצאת. אריה מרכיב את המשקפיים וחוזר לתקייה השרופה)

תמונה 9

במעבדה היום. אריה קורא מאחד המסמכים.

יהודה: "פטנט מספר 33467\A2 על שם פרופ' שטיין יהודה... על החתום: ליזה ..."
(הוא מחייך לעצמו בגאווה. הדלת נפתחת וכריסטיאן נכנס. יהודה ממהר להחביא את התיקייה) הי... (כריסטיאן מגיש לו את הפלאסק, יהודה מסרב כהרגלו)

כריסטיאן: כדאי שתשתה, אני באתי להלחיץ אותך...

יהודה: מה קרה?

כריסטיאן: אני מגיע ממפגש של הקבוצה, הסטודנטים משתוללים על העניין של הולגר מיינס. אני מרגיש שאני מאבד שליטה... כמה סטודנטים החליטו לרדת למחתרת

יהודה: איך זה קשור אלינו?

כריסטיאן: זו רק שאלה של זמן עד שיתחילו לעשות חיפושים בבית שלי ואז הם גם יגיעו הנה. הם כבר עוקבים אחרי. אנחנו צריכים לצאת עם העניין שלנו עכשיו, לפרסם הכל

יהודה: אני עוד לא מוכן, מממ... יש... יש עוד בדיקות לעשות

כריסטיאן: מה לוקח לך כל כך הרבה זמן?

יהודה: למדע יש קצב משלו, אני לא יכול לזרז תהליכים כימיים

כריסטיאן: כל עוד דעתך לא מוסחת על ידי דברים אחרים...

יהודה: למה אתה מתכוון?

כריסטיאן: למה ליזה עדיין מסתובבת פה? אמרת שאתה לא מוכן יותר לספק

חומרים

יהודה: היא באה הנה מידי פעם, לדבר...
כריסטיאן: לדבר על מה?
יהודה: היא מחפשת כיוון, היא ילדה אומללה. אתה שטפת לה את המוח
כריסטיאן: אני לא יכול לשלוט בפרשנויות שהתלמידים מייחסים לדברים שלי...
יהודה: אתה יודע בדיוק כמוני איזה מניפולציות אתה עושה על הצעירים
המבולבלים האלה...
כריסטיאן: אני מתחיל לחשוד שהשמועות בקבוצה נכונות... החברים בקבוצה
בטוחה שאתם מנהלים רומן...
יהודה: מממ... מה?
כריסטיאן: זה לא זמן טוב למשוך אליך אש. ניסיתי להסביר להם שזה לא יכול
להיות... (ממשיך לגשש) אתה הרי איש משפחה...
יהודה: לאן אתה חותר כריסטיאן?
כריסטיאן: אני לא יודע. אתה מסתגר פה במעבדה, לא עונה לטלפונים שלי...
אתה אפילו נראה אחרת...
יהודה(חותך): אני עסוק!
כריסטיאן: היא לא יציבה במיוחד הלוליטה הקטנה, אני לא רוצה שתעשה שום
דבר שיסכן אותך או את המשרה שלך
יהודה: למי בדיוק אתה דואג? לי או לפרוייקט שלנו?
כריסטיאן: סיפרת לה מה אנחנו עושים? סיפרת לה על האן?
יהודה: כמובן שלא! עכשיו אם לא אכפת לך, יש לי עבודה לעשות...
כריסטיאן: אני בסך הכל...
יהודה: יום טוב כריסטיאן
כריסטיאן(נסוג בלית ברירה): יום טוב... (הוא יוצא וסוגר אחריו את הדלת.
יהודה מנסה לחזור לעבודה אך ניכר שהוא עצבני מדי. לבסוף מרים את הטלפון
ומחייג)
יהודה: הלו, ליזה? מתי המסיבה הזו אצלכם? (הוא מנתק את הטלפון, פושט
את החלוק ולובש חולצה מהודרת. ניכר שהוא בהתרגשות גדולה, הוא לוקח דף
ועט ומתחיל לכתוב. נשמע צלצול טלפון מודרני. יהודה מביט סביב, לא מבין

מהיכן נשמע הצלצול. הוא ממחר להחביא את הדף שכתב עליו, מוציא מהמגירה את ספר ה"סידור" ומכניס את הדף פנימה. התאורה מתחלפת)

תמונה 10

במעבדה היום. אריה עונה לנייד.

אריה: כן סוזאנה... את בטוחה? ... מצויין! (תוך כדי השיחה, הוא מדפדף בהיסח הדעת בסידור) כן... (הדלת נפתחת ואנה נכנסת עם שקית קניות בידה) או.קי... תודה סוזאנה! אני אומר לך, אנחנו הולכים לעשות מליונים... אני עוד לא יודע מתי אני חוזר, לא... ביי... (אריה מנתק את הטלפון, הוא בהיי) זו הייתה סוזאנה. ביקשתי ממנה להפעיל את כל הלקוחות, שיבדקו אם קיימת בשוק איזושהי תרופה דומה לתרופה של אבא, והיא אומרת שאין... אנחנו יכולים להוציא את התרופה לשוק בעצמינו!

אנה: בעצמינו?

אריה: להמשיך בדיוק מהמקום שאבא הפסיק – נדאג לרשום פטנט ולמצוא חברה שתממן את הניסוי בחולים... (הוא ניגש אל אנה ומניף אותה באוויר בפרץ של התלהבות. אנה מאופקת) מממ... שכחתי כמה טוב את מריחה בבוקר... (מתחיל לחרמן אותה, אנה מתחמקת) בואי הנה, לאן את הולכת? (היא מוציאה מהשקית מזוזה, מסמרים ופטיש וניגשת לתלות את המזוזה על המשקוף) מה את עושה?

אנה: אם אתה מתעקש לשבת שבעה כאן, חייבים להכשיר את המקום.

התייעצתי עם הרב והוא אמר שקודם כל חייבים לתלות מזוזה

אריה(בתסכול): שמעת משהו ממה שאמרתי הרגע?

אנה: שמעתי כן

אריה: נפל עלינו אוצר מהשמים, למה את לא שמחה?

אנה: לא אמרתי שאני לא שמחה, אני רק תולה את המזוזה

אריה: סיפרתי לך בשורות משמחות, איך הצלחת כבר להיבהל מהן?

אנה: לא נבהלתי, אני פשוט מנסה להוריד אותך לקרקע...

אריה: אני לא רוצה לרדת לקרקע – אני רוצה לחגוג! אני רוצה איתך...
אנה: אני מצטערת
אריה: אז מה קרה?
אנה: שום דבר, אני תולה מזוזה
אריה: בכל זאת??
אנה: לא אמרתי כלום, מה אתה רוצה?
אריה: שכחתי: את תולה מזוזה!
אנה: למה אתה צועק עליי?
אריה: כי עוד פעם את רק מנסה להוריד אותי! דואגת ומחשבת... מה יש לך?!
אנה: אני לא מבינה...
אריה: מה את לא מבינה?
אנה: מה אתה עושה? כל מה שמעניין אותך זה כסף
אריה: זה די הכרחי אם אנחנו רוצים לעשות ילד (אנה מביטה בו) את עדיין
רוצה ילד נכון?
אנה: אני כבר לא יודעת...
אריה: את לא יודעת?!
אנה: כשאני שומעת אותך מדבר ככה, כבר אין לי מושג מה אנחנו עושים או לאן
אנחנו הולכים...
אריה: גם לי אין מושג בדיוק, אז מה? אם רק תתני לי הזדמנות, אם רק תצליחי
לסלוח לי – אני מבטיח לך שיהיה בסדר... אם אני אוציא את החומר הזה לשוק
ובעוד כמה שנים יצליחו להפיק ממנו תרופה, את יודעת איזה הישג זה יהיה?
אנה: כמה אינטרסנט אתה יכול להיות?
אריה(דבק בשלו): בשביל אבא... בבקשה, אני לא יכול לעשות את זה
בלעדייך... (אנה שותקת) מצאתי הבוקר עוד ערימה שלמה של תיקים שהיו
מוחבאים מתחת למדף, אני צריך שתגידי לי אם הם קשורים למחקר... (אנה
מביטה בו, מרוככת יותר) אני לא מבין מה קורה פה? את חייבת לעזור לי...
(אנה ניגשת לבדוק את התיקים, בדרך דוחפת לאריה את המזוזה ליד)
אנה: תתלה בינתיים את המזוזה... (יוצאת עם המסמכים לחדר האחורי. אריה
מניח את המזוזה, מדפדף באפתיות בסידור ומוצא בו את דף הנייר)

אריה(קורא מהדף): "ליזה היקרה. הפעילות הסינפטית במוחי גוברת בכל פגישה שלנו, ומתפשטת ברציפות אל כל תאי גופי..." (אריה המום מהדברים, אנה בדיוק נכנסת עם תיקייה)
אנה: הכל מלא באבק... (אריה ממחר להחביא את המכתב חזרה בסידור, היא מבחינה בכך) מה יש לך שם?
אריה: כלום... (אנה מבחינה בסידור ומחייכת) אני כבר תולה את המזוזה...
אנה(בחיוך מסופק): קח את הזמן... (אנה יוצאת חזרה, אריה ממחר לחזור למכתב) "כל פעם שאני חושב עלייך, אני מופתע מחדש באיזו מהירות הצלחת לחדור כך אל נפשי. כמו תמיסה המסת את כל מי שהייתי עד שפגשתי בך. אני מרגיש כאדם הקם לתחייה כשאני חושב כמה את קרובה אליי, שעוד רגע תיכנסי ו..." ליזה נכנסת בבגדים חגיגיים, אריה מתהפנט אליה).

תמונה 11

במעבדה בשנות השבעים. ליזה מחפשת סביב, פותחת מגירות.

אריה: את מחפשת את אבא שלי? הוא כבר לא פה...
ליזה: איפה שמת את החומר שלך?
אריה: מה את מוצאת בו?
ליזה: אתה לא כמו כולם. כל הבחורים פה מצ'ואיסטיים, מלאים בעצמם...
אריה: איך הוא זיון טוב? החלוק עושה לך את זה או מה? (ליזה ממשיכה לחפש) עם אמא הוא בטח לא שכב כבר שנים וגם כשכך זה בטח היה משעמם נורא... (אריה מנסה לגעת בה, היא מתחמקת)
ליזה: נו איפה שמת את החומר?
אריה(מתבונן בה בתשוקה): תמשיכי לחפש...
ליזה(מוצאת): אה! הנה אתה... (אריה חוטף לה את הצנצנת מהיד) תן לי את זה!

אריה: לא רוצה... (ליזה מנסה לקחת את הצנצנת חזרה, הוא לא משחרר. היא מנסה למשוך, הם קרובים) את באמת מוכנה לבלוע חומר שאף אחד לא ניסה מעולם רק כי הוא רקח אותו?
ליזה(פותחת הצנצנת): כמה צריך לקחת?
אריה: אין לי מושג... (היא לוקחת שלוק הגון) נראה לי שזה מספיק... (ליזה בולעת את החומר, חלק נשפך לה על הצוואר והחזה)
אריה: נשפך לך... (היא מביטה בו בחיוך, הוא מתקרב אליה ומנגב ממנה את הנוזל. היא אוחזת בידו ומעבירה אותה על החזה שלה. כעבור רגע ארוך):
ליזה(מושכת אותו החוצה): בוא נלך, אנחנו מאחרים
(ליזה רצה החוצה, אריה הולך בעקבותיה. התאורה מתחלפת. אנה בדיוק חוזרת מהחדר האחורי, היא חיוורת. אריה נשאר בחדר)

תמונה 12

במעבדה היום.

אנה: התיקיות האלה שמצאת... אלה תיקים רפואיים מהמלחמה... על כולם יש חותמת "הייל היטלר"... כולם של יהודים...
אריה(תוך שמריח את המטפחת): בטח אובססית הזכרון של אבא...
אנה(בוחנת את התיקים): נתונים גופניים ותפקודיים של... כמעט כולם ילדים...
יש פה רשימת בדיקות שהם עברו, בדיקות תפקוד של המוח. כולן נעשו על ידי...
אריה(ממשיך אותה): ד"ר הנס האן...
אנה: אתה יודע מי זה?
אריה: הוא סגן הדיקן שלנו...
אנה: מה??
אריה: הוא היה סגן הדיקן כשאבא עוד היה במחלקת מחקר...

אנה: תסתכל רגע על סעיף 16... הסעיף על ה"לובוטומי" .. זה... כריתה של חלק מהמוח... אם מראש הכניסו סעיף כזה, זאת אומרת שהילדים האלה היו מיועדים להמתה...

(אנה המומה מהמצא, לפתע נכנסת ליזה לבמה כבהמשך לסצנה הקודמת – מכאן ממשיכות שתי סצנות השלובות זו בזו, אריה מול אנה ויהודה מול ליזה. ליזה עולה על השולחן ופונה כאילו לקהלקבוצת אנשים, ניכר שהיא שיכורה) ליזה: איך אתה מעז?! איך אתה מעז לדבר ככה? זאת ההיסטוריה של גרמניה מבחינתך?!

יהודה: תפסיקי עם זה...

ליזה(בשלה): אה? אבא'לה?! אבא'לה יקר שלי... אם אתה נותן סקירה של ההיסטוריה לפחות תדייק... פשוט דילגת על מה שנוח לך! באיזו קלות קפצת ממלחמת העולם הראשונה לדבר על השטאזי! ומה עם כל מה שקרה פה באמצע, אה?!

יהודה: ליזה תפסיקי...

אנה(לא מרפה מהתיקיות): לכל תיק רפואי כזה מצורפים גרפים של מיפוי המוח... כמעט כל הגרפים מתמקדים באיזור אחד במוח, בהיפוקמפוס... אריה: ברור, הוא עבד על תרופה שמשפרת זיכרון אנה(מבועתת): לא הגרפים של אבא שלך – הגרפים של האן... ליזה: הקומוניסטים זאת הבעיה שלכם?! מה עם כל מה שקרה פה לפני הקומוניסטים? את זה שכחתם? מתפטמים לכם בנקנקיות וחרדל... חזירים פאשיסטיים שכמוכם! האדים של החרדל עולים לכם למוח ואז קל לכם לשכוח מה?! אז אנחנו לא ניתן לכם לשכוח... אני והחבר שלי פרופסור יהודה שטיין! הוא לא ייתן לכם לשכוח...

יהודה(מושך בידה): תרדי משם...

אנה: "טרזינשטאט", "ברגן בלזן", "זכסנהאוזן", "ד"ר האן אסף ילדים מכל מקום...

ליזה: התרופה שלו... אני זוכרת עכשיו אבא'לה... לא יעזור לך שתשתוק, אני זוכרת... שמעתי אותך צועק... רצתי לחדר שלך לראות מה קרה, פתחתי את הדלת וראיתי אותך... (לכולם) ראיתי אותו מצמיד מגהץ חם לבית השחי שלו -

הוא שרף את בית השחי שלו... הוא שרף את הקעקוע של ה-0.0 מבית השחי שלו...

(לפתע אנה, שעדיין שקועה במסמכים מתחילה להקיא ורצה לחדר האחורי) אריה(לעברה): אנה... (אריה פונה לצאת אליה אבל אז ליזה מצביעה על יהודה והוא עוצר)

ליזה: פופסור יהודה שטיין פיתח תרופה שמשפרת זיכרון - יותר אתם לא תוכלו להתחבא מאחורי הנקנקיות והחרדל שלכם! יהודה: תרדי משם!

ליזה: אני והחבר היהודי שלי לא ניתן לכם לשכוח!!! (אריה פונה לעבר החדר האחורי)

אריה: אנה... (ליזה יורדת מהשולחן, יהודה פונה אליה בזעם) יהודה: מה עשית?! מה עשית לי?!

ליזה: אני לא מרגישה טוב...

(אנה חוזרת לחדר, חיוורת כולה)

אנה: אני לא מרגישה טוב...

יהודה: אמרתי לך בשום אופן לא לדבר על התרופה שלי!!!

ליזה: היא עובדת... אני מזכרתי...

אריה(לאנה): אבא שלי לא היה מוותר על מחקר שיכול לשפר לאנשים את הזיכרון! הוא בחיים לא היה מוותר על דבר כזה – משהו קרה פה

אנה: אני רוצה ללכת מכאן

יהודה(זועם): מנופפת בחבר היהודי שלך מול אבא והחברים שלו, עושה

פרובוקציות על חשבוני...

ליזה: לפחות לא עמדתי שם ושתקתי כשהוא דיבר את כל השקרים האלה...

כל פעם שהוא משתכר הוא מתחיל עם הנאום הזה שלו... לא יכולתי לתת לו

לדבר ככה לידך

יהודה: את לא עשית את זה בשבילי, עשית את זה בשביל לפגוע באבא שלך...

את ניצלת אותי!

אנה: אני לא רוצה להתעסק בזה יותר

יהודה: ילדה מפונקת זה מה שאת! אני סמכתי עלייך... נתתי לך לבוא הנה, שיתפתי אותך בדברים הכי שמורים שלי ואת... את הישפלת אותי ליד כל הנאצים האלה...

ליזה: שמעת איך אבא שלי דיבר!?

יהודה: אז הוא דיבר! את חושבת שלא שמעתי דיבורים יותר גרועים מאלה? הם מדברים והם ימשיכו לדבר. מי שלא רוצה לזכור לא זוכר. שום דבר שאת או אני נעשה לא ישנה את זה...

ליזה: התרופה שלך תשנה את זה!

יהודה: את ראית את התגובות שלהם - לכולם יש את הפיצול... הפיצול הזה שהם מסוגלים לעשות ובאמת להאמין בזה... מטאטאים את הזוועות מתחת לשטיח וממשיכים בחייהם כאילו כלום...

ליזה: אז מה אתה רוצה?! להמשיך לשחק פה עם העכברים ולא לעשות כלום?!?

יהודה: אין לך מושג על מה את מדברת!

ליזה(מתריסה): סליחה! באמת, סליחה שגיליתי את הסוד הנורא שלך, איזה אומללות: "מצאתי תרופה שיכולה לשנות את העולם אבל אני מעדיף להתחבא במעבדה ולשמור אותה לעצמי..."

(אנה מחזיקה את הנייר של יהודה מול הנייר שמצאו עכשיו, כאילו משווה בניהם)

אנה: הגרפים האלה של האן והגרפים של אבא שלך, הם... (נחרדת) האיזורים שהאן בדק על הילדים, הם אותם איזורים שיהודה בדק על העכברים אריה: אני לא מאמין לך! (פונה חזרה לליזה) את לא יודעת שום דבר על התרופה שלי...

ליזה: אני יודעת שאכפת לי מהתרופה שלך יותר ממך...

אנה: למה הם פה...? למה אבא שלך החזיק את התיקים האלה של הילדים? יהודה(לליזה): התרופה הזאת מגואלת בדם!

אנה: אני רוצה הבייתה...

ליזה: מה זאת אומרת מגואלת בדם?

אנה: יש לי הרגשה לא טובה... בוא נלך מכאן

ליזה: מה זאת אומרת מגואלת בדם?

יהודה: החומר הזה... הניסוי שלי מבוסס על מסמך שמצאתי כאן בארכיון... ד"ר האן, סגן הדיקן שלך ערך כאן ניסויים בילדים מהמחנות...
אנה: הגרפים... הם כאילו משלימים אחד את השני...

אריה: הם מה?!

ליזה: זה הוא שמצא את החומר?

יהודה: לא... הסאדיסט הזה חיפש דרך **למחוק** זכרונות. הם רצו לתת משהו לחיילים שלהם למקרה שייפלו בשבי. הוא ניסה לנטרל את ההיפוקמפוס... הוא תעד הכל... אחד הגרפים שלו הראה שהוא זיהה את הרצפטור... את החומר שמפעיל את איזור הזכרון. מיד קפץ לי לעין שאם אמצא חומר שדווקא יפעיל את אותו רצפטור, זה יגרום לפעילות מוגברת של ההיפוקמפוס, כלומר ישפר את הזיכרון..... (יהודה מרוקן, לא מסוגל להמשיך לדבר)
ליזה: והצלחת...

יהודה(במרירות): "הצלחה" זה הדבר הכי רחוק ממני עכשיו... אני לא הייתי מגיע לזה לולא ראיתי את העבודה שלו... הוא הראה לי את הדרך...
אנה: זה לא יכול להיות...

יהודה: השטן שלח לי פיתוי ואני לא עמדתי במבחן...

אנה: מה עשית יהודה... מה קרה לך?

ליזה: אתה הצלחת יהודה...

אריה(בהארה): צריך להשמיד אותם

אנה: מה?

אריה: את התיקיות של הניסויים - אף אחד לא צריך לדעת שהחומר של אבא הוא תוצר של זה

אנה: אתה מתכוון להוציא את החומר של יהודה לייצור בלי לחשוף את הניסויים?

אריה: למה לא?

ליזה: לך יש נקמה אמיתית ביד - נקמה שיכולה להביא לשינוי
אנה: אתה השתגעת לגמרי... (יהודה לוקח את התיקיות ומתחיל להראות לליזה את התמונות)

אריה: הדבר היחידי שמנע מאבא להוציא את התרופה לפועל הן התיקיות האלה – אז למה לא להיפטר מהן ולשכוח שהן קיימות? אני חייב לעשות את זה – אני חייב לשחרר אותו

אנה: פשוט "לשכוח שהן קיימות"? אתה יותר גרוע ממכחישי השואה ליזה: אני אעזור לך... אתה תפרסם את המחקר שלך ותהיה מפורסם יהודה: מה שאני לא יעשה, לאן שאני לא אפנה, הדם של הילדים האלה תמיד יהיה מול העניים שלי ליזה: הילדים האלה כבר מתו - אם תוציא את התרופה שלך, לפחות יהיה סיכוי שמליוני אנשים יהנו ממנה...

אריה: הייתה לבן אדם הזדמנות אדירה ביד והוא וויתר עליה בגלל כמה תיקיות ישנות אנה: "כמה תיקיות ישנות"?

אריה: מזעזעים שהניסויים האלה לא יהיו - זו לא סיבה לעצור את העתיד. מליוני אנשים חולים כל שנה באלצהיימר, אבא בעצמו ניבא שזה מה שיקרה. את יודעת כמה סבל היה נחסך אם הוא לא היה שורף את המחקר והתרופה כבר הייתה מיוצרת? אבל לא... אבא וויתר בגלל כמה ילדים שמתו לפני שבעים שנה!

אנה: אבא שלך פעל משיקולים הומאניים... אריה(נחרץ): אין שום היגיון בלמנוע ממליוני חולים בכל העולם סיכוי להחלים בגלל משהו שקרה בעבר...

אנה: אתה השתגעת לגמרי... אתה לא יכול לעשות את זה... יהודה: תלכי מכאן... בבקשה... תמצאי לך יהודי אחר לשחק איתו... ליזה: אני לא זזה מכאן עד שאתה לא מבטיח לי שאנחנו מפרסמים את התרופה!

אנה: יהודי לא יכול להתעלם ממצאים כאלה! הנשמה של אבא שלך לא תמצא מנוח לעולם, גם לא שלך

אריה: הנשמות שלנו אולי לא, אבל אנחנו כן... אנה: אני מצטערת... אני לא יכולה לשתף עם זה פעולה... (היא יוצאת. אריה הולך צעד לכיוון הדלת ואז מסתובב בחדות לכיוון ליזה)

יהודה: תלכי מפה אמרתי!

ליזה(כילדה): לא...

יהודה: זה נגמר... את חייבת לשכוח מהכל

ליזה: לא... לא... בבקשה...

יהודה(נחרץ): תלכי מפה

ליזה: לאן?

יהודה: לא מעניין אותי

ליזה(נואשת): בבקשה... אני מצטערת שפגעתי בך. אני מצטערת שהייתי

ככה... אני פתאום נזכרתי ולא ידעתי מה לעשות עם זה, אז הוצאתי את זה

עלייך... אני מצטערת... אני שונאת אותך. אני כל כך שונאת אותך... אנחנו

חייבים לנקום... אנחנו חייבים להוציא את התרופה

יהודה: תשתקי!!! את חייבת לשכוח מזה!

ליזה: איך...? איך אני יכולה לשכוח עכשיו כשאני זוכרת? (יהודה לא מגיב)

בבקשה אל תגרש אותי... אני יעשה הכל... (היא מתקרבת אליו ומתחילה ללטף

אותו בחום נואש, הוא עומד קפוא, נותן לה לעשות בו כרצונה) אני יעזור לך

ואנחנו נשנה את גרמניה... אנחנו נשנה את העולם... (היא מתחילה להפשיט

אותו. לפתע יהודה אוחז בה בחוזקה, מסובב אותה ומטיח אותה על השולחן)

יותר חזק... (הוא מזיין אותה מאחור באלימות משהו, היא מתמסרת) יותר

חזק!... (משסיים את האקט, יהודה מתנער ממנה בחדות, היא נופלת על

הרצפה)

יהודה: עכשיו תלכי מפה...

(יהודה מפנה לה את הגב. היא מנסה לאסוף את עצמה. יהודה עומד קפוא,

ניכר שנלחם בעצמו לא להתחרט. ליזה גוררת עצמה החוצה, לפני הדלת,

נעצרת רגע ומביטה בו)

יהודה: שלום ליזלוטה! (ליזה יוצאת. יהודה קורס על הכיסא, הוא מבחין בסידור

שנשאר על השולחן ופותח אותו. חילוף תאורה)

תמונה 13

במעבדה היום. אריה יושב ובוהה. אנה נכנסת.

אנה: אתה ידעת שלאבא שלך היה רומן?

אריה: מה?

אנה: עם הליזה הזאת

אריה: מה פתאום, לא יכול להיות

אנה: מה אתה קופץ? סתם שאלתי. קצת מצחיק שגם הוא...

אריה: בגידה לא עוברת בגנים, את יודעת...

אנה(משנה נושא): מה אתה מתכוון לעשות?

אריה: יש לי חברים במשרד הפטנטים במינכן...

אנה: אתה לא תעשה את זה

אריה: אני מתקשר ורושם את הפטנט הזה תכף ומיד... (מוציא את הנייד ועומד

לחייג)

אנה: אתה לא יכול לעשות את זה, אני מתחננת אל תעשה את זה

אריה: אני לא יכול לשתוק. מישהו פה ניסה לבלום את אבא, לאיים עליו...

אנה: מאיפה אתה יודע?

אריה: אחרת מי שרף את המסמכים? ולמה אבא הודח?

אנה: בוא נדבר עם כריסטיאן, אולי לו יש הסבר

אריה: אני לא סומך עליו

אנה: בוא נבדוק איתו

אריה: אין מה לבדוק – זה ברור לי. כולם אז היו בפארנויה מכל דבר שמקושר

עם הנאצים, הנהלת האוניברסיטה נבהלה ואיימה עליו... וכשאבא לא היה מוכן

להכנע הדיחו אותו מהמחלקה והכריחו אותו לגנוז את המחקר... (הוא מוציא את

הנייד ועומד לחייג)

אנה: אל תעשה אתה זה!

אריה(בדלת): אותי אף אחד לא יעצור... (הוא פותח את הדלת, כריסטיאן עומד

בפתח) כריסטיאן? (לאנה) את קראת לו?

אנה: לא...
כריסטיאן: הכל בסדר?
אריה: הכל מצוין... תסלח לי רגע, יש לי טלפון חשוב לעשות... (לוקח את הנייד ויוצא)
אנה: אריה! (הוא טורק את הדלת, אנה לא מצליחה להסתיר את מצבה)
כריסטיאן: את בטוחה שהכל בסדר?
אנה: לא... שום דבר לא בסדר... יהודה המשיך את המחקר של האן. ככה הוא הגיע לתרופה שלו...
כריסטיאן: מה? תני לי לראות את זה רגע
אנה: אריה הכניס לעצמו לראש שמישהו פה איים על יהודה... אתה חייב להוריד אותו מזה, לי הוא לא מקשיב...
כריסטיאן: עכשיו אני מבין למה יהודה התעכב כל כך עם הפרוייקט שלנו
אנה: אתה לא כועס? אני נחנקת מכעס רק לחשוב על זה!
כריסטיאן: לכעוס על מה?
אנה: הייתם חברים, איך זה שהוא לא סיפר לך על כל זה?
כריסטיאן: זאת הייתה תקופה מאוד טעונה... גם אני הייתי עסוק אז בכל מיני עניינים שאני לא גאה בהם... והמשפט... המשפט הרס את הכל...
אנה: איזה משפט?
כריסטיאן: המשפט של ליזה, היא עדיין בכלא...
אנה: אני כבר לא מבינה כלום... מי זה יהודה.. מי זה אריה...
(לפני שכריסטיאן מספיק לענות – אריה נכנס חזרה)
אריה(לאנה): העניין במינכן סודר... (לכריסטיאן): סליחה, זה היה טלפון חשוב. רצית משהו?
כריסטיאן: כן. אני רוצה את התיקים בחזרה כדי שאוכל להמשיך בתכנית של יהודה ושלי ולחשוף את האן
אריה: אני מצטער, לי יש תכנית אחרת
כריסטיאן: אני בטוח שאבא שלך לא היה רוצה להוציא את התרופה, אחרת הוא היה עושה את זה...
אריה: מאיפה אתה כל בטוח?! על מי אתה מסנגר?

כריסטיאן: אני לא מסנגר על אף אחד, אני...
אריה(בלהט): למה התיקים שרופים? ולמה אבא הודח?
כריסטיאן: כבר הסברתי לך...
אריה: איך אתה מסביר את זה שאבא הודח ממחלקת המחקר והאן המשיך לכהן?
כריסטיאן: אנחנו לא הספקנו לסיים את גיבוש התיק שלנו, קרו דברים שלא יכולנו לצפות...
אריה: איזה דברים?
כריסטיאן: אין יום שאני לא חושב: אם לא הייתי מכיר לו את ליזה, כל זה לא היה קורה...
אריה: מה זה קשור לליזה?
כריסטיאן: בגללה הכל הסתבך... (בזמן שהם מדברים, ליזה מתגנבת בשקט אל המעבדה. היא מחזיקה בידה ארגז ומתחילה לרוקן לתוכו חומרים, אריה מבחין בה)
יהודה: מה את עושה?! אמרתי לך לא לחזור הנה יותר!
ליזה: לא באתי אלייך...
(שתיקה. ליזה אוספת את החומרים לתוך הארגז ופונה לצאת. מכיס מעילה נופל אקדח. יהודה מרים אותו)
יהודה: מה פתאום את מסתובבת עם דבר כזה?
ליזה: זה של חבר... (חוטפת ממנו את האקדח חזרה)
יהודה: הייתי מרגיש יותר טוב אם היית עוזבת את התנועה המטופשת הזאת שלך...
ליזה(מופתעת): אתה דואג לי?
יהודה: את צריכה להתרכז בלימודים
ליזה: אני לא יכולה להתרכז בשום דבר מאז שזרקת אותי
יהודה(מתחמק): זה מסוכן... בסוף ייתפסו אותכם, ובשביל מה? הפעולות הקטנות האלה לא באמת משיגות משהו
ליזה(כמנטרה): "להשליך אבן אחת זו עבירה על החוק להשליך אלף אבנים זו פעולה פוליטית"...

יהודה: יש לך ראש על הכתפיים, תשתמשי בו לדברים אחרים
ליזה: כמו שאתה משתמש בשלך?! מילא זה שאתה מוותר על התרופה שלך,
אבל לתת לפושע הזה להמשיך להסתובב חופשי?! (מנופפת בתיקיות) צריך
להשיג נקמה! להוציא את התרופה!
(יהודה נענה לאתגר, חוטף ממנה את התיקיות ומראה לה את התמונות)
יהודה: תסתכלי! תסתכלי על הילדים המסכנים האלה... תראי: יעקב ברוידו בן
11, אריק זליגמן בן 14 וחצי, מירה תרשיש 16, בנימין שטרנפלד בן 12... אם
המלחמה הייתה נמשכת עוד כמה שנים גם אני יכולתי להיות אחד מהם...
(ליזה מסיטה את ראשה מהתמונות, הוא אוחז בפניה) תסתכלי עליהם!
ליזה: חשבתי שאתה אוהב אותי
יהודה: אני לא יכול לאהוב אותך...
ליזה: אני לא מבקשת ממך כלום, רק צדק! נפרסם את התרופה שלך ואת
הניסויים המזעזעים שלו – ונשיג צדק!
יהודה: הניסויים שלו זה לא הדבר הכי מזעזע בסיפור הזה... הדבר הכי מזעזע
הוא שאני יכול להבין אותו... הרופאים האלה כמו האן, הם בנו לעצמם עולם
אוטופי... בדרך כלל מחכים שנים כדי להגיע לשלב שבודקים חולים... והם? הם
פשוט הזמינו חלקי גופות מכל גבולות הריך, מתי שרק התחשק להם... אם
אתה מצליח להתעלם מהזוועה וחוסר האתיקה שבעניין, נותר לך רק לקנא
בהם... מהרגע שגיליתי את התיקיות ניסיתי למצוא היגיון בכל הדבר הזה,
והנורא מכל הוא שהצלחתי... הצלחתי למצוא בתוכי הזדהות עם המעשים
האלה... הצלחתי לקנא בהם... הייתי צריך להגר מפה מזמן... יש בי את
הפיצול... שאלוהים יעזור לי, גם בי יש את הפיצול...
ליזה: היו לך מחשבות כאלה כי אתה מדען, זו לא הוכחה שיש בך את הפיצול
יהודה: את היא ההוכחה! אני מסוגל לאהוב אותך ביום ובערב לחזור הביתה
ולהתנהג כאילו את לא קיימת. אני מצליח להצדיק את הבגידה האיומה שלי...
כמו שאבא שלך מסוגל למחוק מההיסטוריה את מה שמתאים לו, כמו הרופאים
הסאדיסטים האלה... מאז שהיכרתי אותך, גם אני, כל יום כורת חלק מהאמונה
העיוורת שמרים ואריה מאמינים בי וחי עם זה בשלום...
ליזה: אנחנו התאהבנו זה הכל... למה אנחנו לא יכולים להמשיך?

יהודה(בכאב): אני יהודי...

ליזה: אתה לא יכול פשוט לשכוח מי אנחנו?

יהודה: אני אולי יכול לשכוח אבל הדי.נ.אי שלי זוכר... כמו כל יהודי שחי כיום על פני האדמה - אני חלק מדבר הרבה יותר גדול מהקיום הפרטי שלי... מה שנשאר מהמשפחות שלנו מנסה בכל כוחו לשרוד כדי לא להיכחד. אין לנו ברירה... (הוא מביט בה רגע ארוך ואז בחיוך מר) לכי מפה!
ליזה: זה לא יכול להיגמר ככה... צדק צריך להיעשות... (היא פונה ממנו בעצבים, אוספת את החומרים לתוך הארגז ויוצאת. כריסטיאן ניגש אליו בבהלה)

כריסטיאן: מה היא רצתה? למה היא פה??

יהודה: בוא נעשה את זה – עכשיו! אני סיימתי עם הבדיקות

כריסטיאן: מה הדחיפות פתאום?

יהודה: אני הסתבכתי, כריסטיאן... (הוא מפשפש בכיס המעיל של כריסטיאן, מוציא ממנו את הפלאסק ושותה) אני חייב לסיים את העניין הזה עכשיו, לפני שיהיה מאוחר מדי

כריסטיאן: מאוחר מדי למה??

יהודה: אתה צדקת כריסטיאן... היא מסוכנת והיא בלבלה אותי לגמרי...

כריסטיאן: ליזה? (רותח) אתה סיפרת לליזה על האן? (יהודה משפיל מבט) אף אחד! אמרנו שלא מספרים לאף אחד! (מתנפל על יהודה באלימות) מה היא אמרה?! מה היא הולכת לעשות?!

יהודה: היא לא אמרה, היא רק... היה לה אקדח...

כריסטיאן: אדיוט! אני מסוגל להרוג אותך...

יהודה(בשלו): אני צריך להפיל את האן... אני! זרע הנקמה! (כריסטיאן אוחז ביהודה בתפיסת חנק, אגרופו מונף באוויר, יהודה בשלו, ממלמל) אני צריך לחשוף אותו... אני... (כריסטיאן, מתנשף, מהסס עוד רגע ואז דוחף את יהודה הצידה מבלי להכות אותו) אני מצטער... (כריסטיאן יוצא בטריקת דלת. אנה מסתובבת סביב החדר כמו עכבר בכלוב. יהודה מוציא את הסידור ומניח אותו על השולחן, מנסה לאסוף את עצמו. תוך כדי התנועה, אנה לוקחת ממנו את הסידור ומתחילה למלמל את תפילת "שמע ישראל". התאורה מתחלפת)

תמונה 14

אנה מסתובבת וממלמלת תפילת "שמע ישראל". אריה מתחיל לערום במרכז החדר את התקיות.

אריה: תביאי את כל התיקיות והמסמכים של האן, אנחנו הולכים לשרוף אותם...

אנה: "שמע ישראל ה' אלוהינו..."

אריה: את מוכנה לעזור לי למצוא את כל התיקיות?! (אנה בשלה, אריה כאחוז דיבוק ממשיך לערום את כל התיקיות) אני אולי לא יודע מי שרף את המחקר של אבא אבל אני בהחלט יודע מי ישרוף את המחקר של האן... אף אחד לא יגיד לי אחרת... אף אחד! (הוא עורם את התיקיות, אנה מתפללת בקול רם) אנה: "שמע ישראל ה' אלוהינו, ה' אחד..." (אריה לוקח קופסת גפרורים ונעמד מול הערימה, אנה מתפללת באובססיה) "ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך. והיו הדברים האלה אשר אנוכי מצוּך היום על לבבך ושיננתם לבניך..." (אריה עומד להצית גפרור, לפתע נשמע במעומעם קול של קריין רדיו המדווח חדשות, בסאונד עמום בעל איכות ישנה. אריה מבחין בכך מתוך ההמולה, ומנסה להקשיב)

אריה: מה זה, את שומעת את זה?

אנה: "ודברת בם בשבתך בביתך..."

אריה(מהסה אותה): שקט רגע...

אנה(בשלה): "ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך..."

אריה: אנה שקט, אני לא שומע... (קול הקריין ממשיך על תפילתה של אנה. אריה מתייחס לקול) אבא? (הקריין ממשיך להישמע מתחת לתפילתה של אנה) תפסיקי עם זה!

(היא ממשיכה להתפלל. אריה ניגש כסהרורי למכשיר הרדיו הישן המונח בפניה ומגביר אותו – התאורה מתחלפת כך שהיא מאירה בעיקר את ערימת הניירות שעל הרצפה ואת איזור הרדיו. את אנה לא רואים. קול הקריין מהרדיו נשמע כעת בבירור מקריא חדשות בשנות השבעים. יהודה עומד מול ערימת הניירות

עם קופסת הגפרורים בידו, כעת הוא ממלמל את "שמע ישראל", כאילו ממשיך את תפילתה של אנה)
יהודה: "הישמר לך פן תשכח את ה' אשר הוציאך מארץ מצרים מבית עבדים.
את ה' אלוהיך תירא ואותו תעבוד ובשמו תישבע..." (לפתע הוא משתתק,
למשמע הקריין. הקריין מדווח על פיגוע טרור - המכונית של סגן הדיקן האן
התפוצצה – הוא לא היה בתוכה, אך שני ילדים ששיחקו ליד נהרגו ועוד כמה
נפצעו. כעבור רגע, ליזה מתפרצת לחדר, פרועה ומתנשפת)

תמונה 15

במעבדה בשנות השבעים.

ליזה: אתה חייב לתת לי להסתתר פה! מחפשים אותי...
יהודה(מניד לעבר הרדיו): זאת את ש...?
ליזה: זה לא היה אמור להיגמר ככה... אני לא ידעתי, שהם יהיו שם...
יהודה: את הרגת שני ילדים... ועוד שלושה נפצעו...
ליזה: הם לא היו אמורים להיות שם... אני התכוונתי לפוצץ את המכונית של
האן... הם לא היו אמורים להיות שם...
יהודה: זה מה שהם שלחו אותך לעשות עם החומרים שלי...?
ליזה: אף אחד לא שלח אותי! אני התנדבתי... עשיתי את זה בשבילך...
יהודה: ילדים ששיחקו כדורגל... את הרגת אותם...
ליזה(מבחינה בערימת הניירות): מה זה? אתה מנסה לשרוף את המחקר
שלך?
יהודה: זה לא נוגע אלייך...
ליזה: לא!!
יהודה: אני סיימתי עם זה... אם לא הייתה לי משפחה הייתי שורף גם את עצמי
יחד עם כל התיקיות... עם כל הילדים... אולי ככה אתם לא תשכחו... ילדים
יפים... ילדים ששיחקו כדורגל...

ליזה: תן לי להישאר... כריסטיאן הלשין עליי... המשטרה עשתה חיפוש בדירה שלי... אם הם ימצאו אותי הם י הרגו אותי יהודה: מה שאת עשית לא יותר טוב ממה שעשה הסאדיסט הזה... ליזה: הם לא היו אמורים להיות שם... עשיתי את זה בשבילך... בשביל הצדק! יהודה: תלכי מכאן... (הוא לוקח קופסת גפרורים ועומד להצית את התקיות) ליזה: מה אתה עושה?! יהודה: תלכי מכאן... ליזה: בבקשה – אין לי לא ללכת... יהודה: תלכי מכאן... (הוא מדליק גפרור וזורק אותו על הערמה – אש פורצת) תלכי אמרתי! ליזה: בבקשה... (נשמעים רעשים מבחוץ, יהודה מציץ לכיוון הדלת לשמע הרעשים) יהודה: מה זה?? יש כאן מישהו... ליזה: תן לי להישאר... יהודה(לכיוון הדלת): זה אריה... את לא יכולה להשאר כאן ליזה: בבקשה... יהודה: לכי... (מתנער ממנה ופונה לעבר הדלת) אריה? (ליזה המבוהלת בורחת דרך החלון – הלהבה מתפשטת ובאחת נהיה חושך מלבד אלומת אור קטנה על יהודה והערימה - יהודה מתעלף)

תמונה 16

במעבדה היום. אריה מתעשת ומביט סביב, כאילו מגלה את המעבדה מחדש. אנה מתארגנת לצאת אך נעצרת כשאריה מתחיל לדבר.

אריה: זה לא היה חלום... אני הייתי כאן... אבא... זה הוא שרף את התיקים... את המסמכים של התרופה... הוא בעצמו... אני זוכר עכשיו... אני הייתי כאן בלילה שזה קרה... אימא נכנסה לאחד המשברים שלה, ניסיתי להתקשר לאבא

אבל הטלפון כאן היה תפוס כל הזמן. בסוף רצתי הנה לקרוא לו... היגעת
ושמעתי את אבא צועק על איזו אישה שלא היכרת...
אנה: ליזה?
אריה: הם רבו נורא ואז אבא פתאום הדליק אש והכל התמלא עשן... אחר כך
התעוררתי בבית חולים ואבא ישב לידי במיטה...
אנה(ממשיכה אותו): אתה הצלת את המחקר שלו...
אריה: "מי שלא רוצה לזכור לא זוכר..."
אנה(בגיחוך מר): מצחיק... אני כל כך רגילה להתבייש במי שאני, לא העליתי
על דעתי שגם אתם מתביישים...
אריה: תראי אותי... בסוף ישבתי שבעה... (אנה מחייכת, הם מביטים זה בזו
בשקט)
אנה: אז מה אתה מתכוון לעשות עכשיו?
אריה: אני אסתדר... אני יהודי...

סוף